

Co-funded by
the European Union

JAK KORZYSTAĆ Z WYNIKÓW EUTOPIA PRZEWODNIK DLA EDUKATORÓW

EST.edu.pl

SPIS TREŚCI

<i>WPROWADZENIE</i>	4
<i>CZYM JEST EDUKACJA POZAFORMALNA?</i>	6
<i>UCZESTNICTWO MŁODZIEŻY I AKTYWNE OBYWATELSTWO</i>	7
<i>JAK STWORZYĆ UTOPIJNĄ PRZESTRZEŃ?</i>	14
<i>WPROWADZENIE DO PODRĘCZNIKA</i>	22
<i>WPROWADZENIE DO DZIAŁAŃ I NARZĘDZI</i>	24
<i>WPROWADZENIE DO SCENARIUSZY WARSZTATÓW</i>	29
<i>JAKIE MOGĄ BYĆ POTENCJALNE WYZWANIA I JAK MOŻNA SOBIE Z NIMI PORADZIĆ?</i>	39
<i>CO SPRAWIA, ŻE PRZESTRZEŃ JEST BEZPIECZNA?</i>	44
<i>CO SPRAWIA, ŻE DANA AKTYWNOŚĆ MA CHARAKTER INTEGRACYJNY?</i>	48
<i>JAK DOSTOSOWAĆ DZIAŁANIA?</i>	56
<i>WNIOSKI</i>	66

WPROWADZENIE

Niniejszy przewodnik jest przeznaczony dla osób pracujących z młodzieżą i innych zainteresowanych stron, które chciałyby korzystać z zasobów opracowanych w ramach projektu EUtopia. EUtopia to projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+, który ma na celu zachęcanie i promowanie aktywności obywatelskiej wśród młodzieży poprzez koncepcje utopii i dystopii.

Jakie są pojęcia utopii i dystopii?

Utopia reprezentuje idealne, harmonijne społeczeństwo, w którym jednostki współistnieją w pokoju, dobrobycie i szczęściu. Często charakteryzuje się sprawiedliwym podziałem zasobów, sprawiedliwością i wolnością.

W przeciwieństwie do tego, dystopia przedstawia koszmarne, opresyjne społeczeństwo naznaczone cierpieniem, nierównością i dehumanizacją, w którym totalitarne reżimy lub katastroficzne wydarzenia tworzą obszary rozpacz i kontroli.

Koncepcje te są często badane w literaturze i filozofii, aby zastanowić się nad ludzkimi aspiracjami i potencjalnymi konsekwencjami wad społecznych i systemów politycznych.

Aby dowiedzieć się więcej o tych koncepcjach i o tym, jak odnieść je do partycypacji obywatelskiej młodzieży, odwiedź [stronę internetową](#) naszego projektu i [pobierz nasz podręcznik](#) na temat doświadczeń historycznych i celów pedagogicznych wykorzystania utopii i dystopii w edukacji obywatelskiej.

Nasz przewodnik zawiera praktyczne informacje i porady ekspertów opracowane z myślą o płynnej integracji opracowanych przez nas działań i narzędzi w pracy z młodzieżą. Stworzyliśmy zbiór najlepszych praktyk, instrukcji krok po kroku i strategicznych porad, które pomogą ci skutecznie poruszać się po procesie wdrażania. Te spostrzeżenia obejmują różne aspekty, od wstępnego planowania i alokacji zasobów po realizację i ocenę projektów prowadzonych przez młodzież.

Aby zapewnić rzeczywisty kontekst i inspirację, zamieściliśmy różnorodne świadectwa osób pracujących z młodzieżą, nauczycieli i młodych uczestników, którzy z powodzeniem wykorzystali nasze zasoby. Oferują one cenne spojrzenie na stojące przed nimi wyzwania, opracowane rozwiązania i osiągnięte pozytywne wyniki. Dzieląc się tymi historiami, chcemy zademonstrować namacalny wpływ naszych narzędzi i zmotywować innych do przyjęcia podobnego podejścia.

Nasz przewodnik zawiera obszerną listę zasobów wspierających Twoją pracę. Przeprowadziliśmy rygorystyczne testy w terenie, aby zapewnić jakość i przydatność naszych zasobów. Te testy pozwalają nam dostarczać oparte na dowodach zalecenia i spostrzeżenia dotyczące optymalizacji wykorzystania naszych zasobów.

Uznając zróżnicowane potrzeby różnych społeczności i grup młodzieżowych, nasz przewodnik zawiera sugestie, jak dostosować nasze narzędzia i działania. Podajemy przykłady udanych modyfikacji i zachęcamy użytkowników do wprowadzania innowacji i dostosowywania zasobów do ich konkretnych kontekstów. Kluczowym celem naszego przewodnika jest umożliwienie osobom pracującym z młodzieżą skutecznego wspierania młodych ludzi. Oferujemy strategie mające na celu:

- Wspieranie inicjatywy i przywództwa młodzieży
- Ułatwianie przejścia od działań pod kierunkiem do samodzielnego tworzenia projektów
- Wspieranie młodych ludzi w rozwijaniu ich pomysłów w praktyczne plany
- Zachęcanie do wzajemnego uczenia się i współpracy
- Długoterminowy wpływ i zrównoważony rozwój

Oferując ten kompleksowy i szczegółowy przewodnik, staramy się wyposażyć osoby pracujące z młodzieżą i wychowawców w wiedzę, narzędzia i pewność siebie, aby skutecznie angażować młodych ludzi, wspierać ich kreatywność i wspierać ich w stawaniu się aktywnymi agentami pozytywnych zmian w ich społecznościach.

Został on stworzony przez nasze partnerstwo: Centrum Edukacyjne EST (Polska), GYIÖT (Węgry), SCS LogoPsyCom (Belgia), Work in Progress (Włochy) oraz YuzuPulse (Francja).

Miłej lektury!

CZYM JEST EDUKACJA POZAFORMALNA?

Poniższa definicja edukacji pozaformalnej znajduje się w publikacji Rady Europy: Compass – Manual for Human Rights Education for Young People (Brander, De Witte, Ghanea, Gomes, Keen, Nikitina i Pinkeviciute, 2023, s. 31):

"Edukacja pozaformalna odnosi się do zaplanowanych, ustrukturyzowanych programów i procesów edukacji osobistej i społecznej dla młodych ludzi, mających na celu poprawę szeregu umiejętności i kompetencji, poza formalnym programem nauczania. Edukacja pozaformalna jest tym, co dzieje się w miejscach takich jak organizacje młodzieżowe, kluby sportowe i grupy teatralne i społeczne, gdzie młodzi ludzie spotykają się, na przykład, aby wspólnie realizować projekty, grać w gry, dyskutować, wyjeżdżać na biwaki lub tworzyć muzykę i teatr. Osiągnięcia w edukacji pozaformalnej są zazwyczaj trudne do poświadczenia, nawet jeśli ich społeczne uznanie rośnie.

Edukacja pozaformalna również powinna być:

- dobrowolna
- dostępna dla każdego (najlepiej)
- obejmować zorganizowany proces z celami edukacyjnymi
- partycypacyjna
- skoncentrowana na uczniu
- kształtować umiejętności życiowe i przygotowywać do aktywnego obywatelstwa
- angażować zarówno indywidualne, jak i grupowe uczenie się
- holistyczna i zorientowana na proces
- oparta na doświadczeniu i działaniu
- zorganizowana w oparciu o potrzeby uczestników"

Metodologia zbioru działań i narzędzi oraz scenariusze warsztatów opierają się na edukacji pozaformalnej, ponieważ uważamy, że jest to to, co najlepiej służy celom projektu i co wykorzystujemy w pracy z młodzieżą. Narzędzia i działania mają na celu poprawę umiejętności i wzmocnienie pozycji młodych ludzi w zakresie aktywnego obywatelstwa. Można je dostosować do

różnych okoliczności, środowisk i potrzeb uczestników. Naszym celem jest pomoc w przekształcaniu pomysłów w działania, co jest ważnym podejściem podczas pracy z utopijnymi projektami. W następnym rozdziale można przeczytać więcej o tym, w jaki sposób przyczynia się to do aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa młodzieży.

UCZESTNICTWO MŁODZIEŻY I AKTYWNE OBYWATELSTWO

Kamień węgielny dla dobrze prosperującej demokracji

Uczestnictwo młodzieży i aktywne obywatelstwo mają kluczowe znaczenie dla zdrowia i vitalności każdego demokratycznego społeczeństwa. W świecie, w którym wyzwania są coraz bardziej złożone i wzajemnie powiązane, zaangażowanie młodych ludzi w życie obywatelskie i polityczne jest ważniejsze niż kiedykolwiek. Tutaj możemy zbadać znaczenie uczestnictwa młodzieży i aktywnego obywatelstwa, analizując, w jaki sposób młodzi ludzie mogą wnieść wkład w społeczeństwo, wyzwania, przed którymi stoją, oraz korzyści, jakie ich zaangażowanie wnosi do procesu demokratycznego.

Znaczenie uczestnictwa młodzieży

Młodzi ludzie stanowią znaczną część globalnej populacji, a ich głos ma kluczowe znaczenie w kształtowaniu przyszłości. Ich unikalne perspektywy, kreatywność i energia mogą przynieść świeże pomysły i innowacyjne rozwiązania długotrwałych problemów. Udział młodzieży jest niezbędny nie tylko dlatego, że młodzi ludzie są przyszłymi liderami, ale także dlatego, że są obecnymi interesariuszami w społeczeństwie. Angażowanie ich w działania obywatelskie pomaga budować poczucie odpowiedzialności, współodpowiedzialności i zaangażowania na rzecz społeczności i całego świata.

Aktywność obywatelska wśród młodzieży jest również niezbędna dla zrównoważonego rozwoju demokracji. Demokracje rozwijają się, gdy obywatele są poinformowani, zaangażowani i chętni do

przyczyniania się do dobra publicznego. Uczestnicząc w działaniach obywatelskich, młodzi ludzie uczą się wartości demokracji, takich jak równość, sprawiedliwość i szacunek dla różnorodności. Takie zaangażowanie wspiera kulturę uczestnictwa, która jest niezbędna do ciągłego odnawiania i wzmacniania instytucji demokratycznych.

Formy uczestnictwa młodzieży

Uczestnictwo młodzieży może przybierać różne formy, od tradycyjnych działań politycznych, takich jak głosowanie i ubieganie się o urząd, po bardziej oddolne formy zaangażowania, takie jak praca społeczna, aktywizm i przedsiębiorczość społeczna. Działania te mogą odbywać się w formalnych środowiskach, takich jak szkoły i organizacje polityczne, lub w nieformalnych sieciach i platformach internetowych.

Jednym z najważniejszych sposobów uczestnictwa młodych ludzi jest aktywizm społeczny i polityczny. Ruchy takie jak globalne strajki klimatyczne, prowadzone przez młodych aktywistów, takich jak Greta Thunberg, pokazują siłę młodych ludzi do wpływania na politykę publiczną i normy społeczne. Media społecznościowe stały się potężnym narzędziem aktywizmu młodzieżowego, pozwalając młodym ludziom organizować się, komunikować i wzmacniać swój głos w skali globalnej.

Oprócz aktywizmu, kluczowe znaczenie ma udział młodzieży w lokalnym zarządzaniu i rozwoju społeczności. Angażując się w lokalne procesy decyzyjne, młodzi ludzie mogą bezpośrednio wpływać na politykę i praktyki, które mają wpływ na ich życie. Wolontariat i praca społeczna są również istotnymi formami uczestnictwa, które pozwalają młodym ludziom przyczyniać się do dobrobytu ich społeczności, jednocześnie rozwijając niezbędne umiejętności i sieci kontaktów.

Wyzwania związane z uczestnictwem młodzieży

Pomimo znaczenia uczestnictwa młodzieży, kilka barier uniemożliwia młodym ludziom pełne zaangażowanie się w życie obywatelskie. Jednym z głównych wyzwań jest brak dostępu do informacji i edukacji na temat praw i obowiązków obywatelskich. W wielu krajach edukacja obywatelska jest niewystarczająca, przez co młodzi ludzie nie są przygotowani do skutecznego uczestnictwa w procesach demokratycznych.

Ponadto młodzi ludzie często napotykają na strukturalne bariery uczestnictwa, takie jak ograniczenia wiekowe, brak zasobów i ograniczone możliwości zaangażowania. Systemy i instytucje polityczne są

często zdominowane przez starsze pokolenia, co utrudnia młodym ludziom przebicie się i wysłuchanie ich głosu. Nierówności społeczne i ekonomiczne również odgrywają pewną rolę, ponieważ zmarginalizowanej młodzieży może brakować zasobów i wsparcia potrzebnego do zaangażowania się w działalność obywatelską.

Kolejnym istotnym wyzwaniem jest postrzeganie młodzieży jako apatycznej lub niezaangażowanej. Ten stereotyp może być samospełniający się, ponieważ może zniechęcać młodych ludzi do uczestnictwa i prowadzić do ich wykluczenia z ważnych procesów decyzyjnych. Przewycięzenie tych wyzwań wymaga wspólnych wysiłków ze strony rządów, instytucji edukacyjnych i społeczeństwa obywatelskiego w celu stworzenia bardziej integracyjnych i wspierających środowisk dla uczestnictwa młodzieży.

Korzyści z uczestnictwa młodzieży

Korzyści z uczestnictwa młodzieży wykraczają poza jednostkę i dotyczą całego społeczeństwa. Kiedy młodzi ludzie angażują się w życie obywatelskie, rozwijają umiejętności krytycznego myślenia, poczucie odpowiedzialności i zaangażowanie na rzecz wspólnego dobra. Cechy te są niezbędne dla funkcjonowania zdrowej demokracji.

Co więcej, uczestnictwo młodzieży może prowadzić do bardziej elastycznego i inkluzywnego sprawowania rządów. Młodzi ludzie wnoszą nowe perspektywy i innowacyjne pomysły, które mogą pomóc w rozwiązywaniu złożonych kwestii społecznych i politycznych. Ich zaangażowanie zapewnia, że potrzeby i interesy wszystkich segmentów społeczeństwa są brane pod uwagę w procesach kształtowania polityki.

Uczestnictwo młodzieży sprzyja również spójności społecznej i odporności społeczności. Pracując razem nad wspólnymi celami, młodzi ludzie mogą zniwelować podziały społeczne i budować silniejsze, bardziej połączone społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszym świecie, w którym polaryzacja i podziały są coraz bardziej powszechne.

Wnioski

Uczestnictwo młodzieży i aktywne obywatelstwo mają fundamentalne znaczenie dla zdrowia i trwałości demokratycznych społeczeństw. Młodzi ludzie mają potencjał do wprowadzania pozytywnych zmian, wnoszenia świeżych pomysłów i wzmacniania procesu demokratycznego.

Jednak, aby w pełni wykorzystać ten potencjał, konieczne jest usunięcie barier, które uniemożliwiają młodzieży uczestnictwo i stworzenie środowiska, które wspiera i zachęca ich do zaangażowania. Inwestując dziś w uczestnictwo młodzieży, możemy zbudować bardziej sprawiedliwą, integracyjną i tętniącą życiem demokrację jutra.

Możliwości

Edukacja pozaformalna, która odbywa się poza tradycyjnymi salami lekcyjnymi poprzez działania takie jak warsztaty, projekty społeczne i wolontariat, odgrywa kluczową rolę we wspieraniu tej formy obywatelstwa wśród młodych ludzi. Edukacja pozaformalna pomaga młodym ludziom stać się bardziej aktywnymi i odpowiedzialnymi w społeczeństwie, zapewniając praktyczne umiejętności, umożliwiając im podejmowanie inicjatywy, oferując rzeczywiste doświadczenia, wspierając krytyczne myślenie, zaszczepiając odpowiedzialność obywatelską, budując sieci i promując rozwój osobisty. Elementy te wspólnie przyczyniają się do rozwoju zaangażowanych i odpowiedzialnych obywateli, którzy są dobrze przygotowani do wnoszenia pozytywnego wkładu w swoje społeczności.

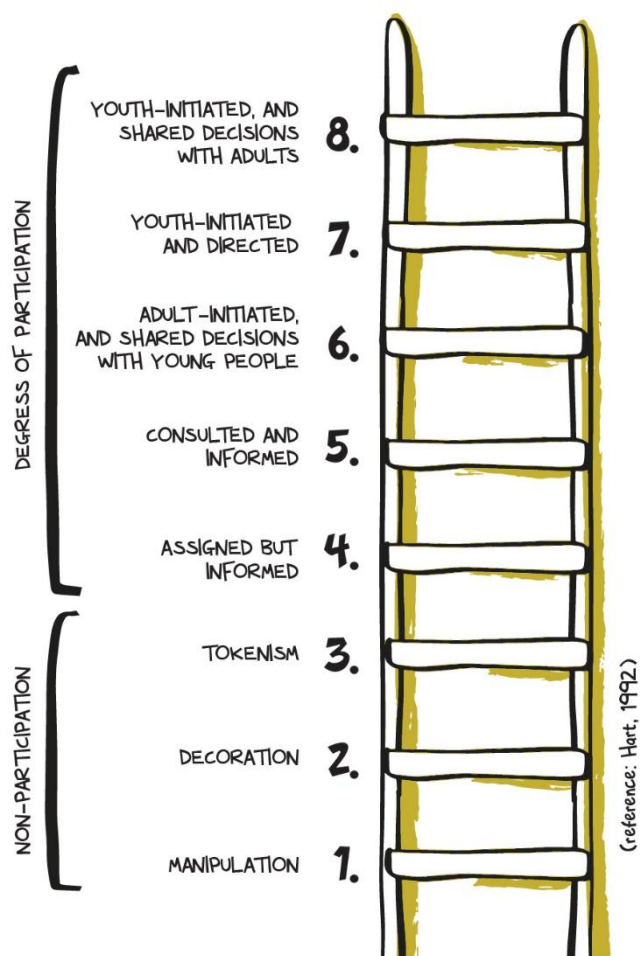
Drabina uczestnictwa

Jedną z najbardziej znanych koncepcji jest adaptacja drabiny partycypacji Arnsteina z 1969 roku. W tej koncepcji dużą wagę przykładana się do partycypacji politycznej lub innymi słowy tych aspektów, które w systemie demokratycznym angażują obywateli na różne sposoby w procesy decyzyjne. Nie powinniśmy jednak zapominać, że do uzyskania pełnego obrazu konieczne jest szersze zrozumienie. Koncepcja drabiny rozróżnia różne wymiary, od braku partycypacji w ogóle do idealnej sytuacji, w której partycypacja obywatelska obejmuje wspólną władzę decyzyjną.

W związku z tym że model ten uwzględniał potrzeb młodych ludzi na początku lat 90-tych (w ramach Deklaracji Praw Dziecka) Roger Hart stworzył jego dostosowaną wersję (1992).

Poniższy obrazek wizualizuje poszczególne etapy!

Według Harta niepełne uczestnictwo występuje do trzeciego szczebla drabiny; potem są etapy prawdziwego uczestnictwa.

Młodzi ludzie często są jedynie "ofiarami" manipulacji. Jest to stopień, w którym programy są często tłumaczone jako inicjowane przez młodzież tylko dlatego, że zapytano niektórych młodych ludzi (lub radę młodzieżową) o ich potrzeby. W manipulacji często zdarza się, że młodzi ludzie są przekonywani przez dorosłych, że w ten sposób ich głos jest słyszany, ale czy to jest prawdziwe uczestnictwo?

Ta perswazja wiąże się ze wsparciem młodych ludzi, które jest niczym więcej niż zaznaczeniem na liście, w której pytanie brzmi: czy byli zaangażowani w ten proces?

Młodzi ludzie pojawiający się jako dekoracja jest być może nawet bardziej powszechne niż manipulacja. Dość powszechne jest pokazywanie młodych ludzi jako "dekoracji" podczas odstonięcia

pomnika lub ceremonii. Celem jest tutaj nic innego jak pokazanie, że młodzi ludzie wspierają daną sprawę.

Żetonowe uczestnictwo, choć o różnym stopniu powagi, jest istniejącą i ugruntowaną praktyką. Jest to stopień uczestnictwa, który wykracza nieco poza pokazywanie młodych ludzi na zdjęciach. Chodzi o zapewnienie młodym ludziom głosu w procesach, które zostały im przypisane. Mogą nie mieć nic do powiedzenia, więc nie mogą przedstawiać własnych pomysłów i kwestii, które ich dotyczą.

Stopień poinformowania jest minimalnym poziomem oczekiwanym w partycypacji młodzieży.

Mówimy tu głównie o zaangażowaniu w konkretną sprawę, w którą młodzi ludzie są zaangażowani i poinformowani o szczegółach. Otrzymują oni niejako mandat do wyrażania swoich opinii. Informacje powinny być prezentowane w sposób przyjazny dla młodzieży, a ich dostępność powinna być taka sama dla wszystkich grup.

Konsultacje są jednym z najczęstszych stopni uczestnictwa młodzieży, ponieważ nie są tak niewygodne dla decydentów. W dzisiejszych czasach istnieje silniejsza motywacja do angażowania młodych ludzi, co oznacza, że opinie ich rówieśników są w pewnym stopniu ważne. Ten poziom zakłada również, że poglądy grupy rówieśniczej są również ważne.

Jeszcze częściej zdarza się, że młodzi ludzie są zaangażowani w decyzje związane z inicjatywami dorosłych. Nie jest to problem, ponieważ może to być wynikiem dobrze funkcjonującego partnerstwa; lub może to być wynikiem pracy z młodzieżą w gminach: tj. potrzeby młodych ludzi są wysłuchiwane, ale dorośli są już odpowiedzialni za wprowadzenie ich w życie. Rady młodzieżowe mogą być dobrym przykładem wyjaśniającym ten szczebel drabiny.

Ostatnim etapem jest podejmowanie decyzji dotyczących inicjatyw młodych ludzi wspólnie z dorosłymi. Rzadko zdarza się to w naszych krajach.

JAK STWORZYĆ UTOPIJNĄ PRZESTRZEŃ?

Wskazówki, jak wdrożyć odniesienia kulturowe (zachować ducha) utopii i dystopii

Przedmowa

Stworzenie przestrzeni zgodnej z celami warsztatów i oczekiwaniami uczestników jest warunkiem wstępnym bardziej efektywnego uczestnictwa i zaangażowania. Dlatego ważne jest, aby mieć jasną wizję, otwarty umysł i odpowiednią ilość kreatywności i wyobraźni, aby udostępnić przestrzeń we właściwym otoczeniu dla edukacyjnego, integracyjnego, angażującego i niezapomnianego doświadczenia.

Podobnie jak w przypadku opowiadania historii, warsztaty wymagają odpowiedniego scenariusza. Jeśli scenariusz jest sprzeczny z fabułą, od samego początku będzie miał słaby element, a prowadzącemu trudniej będzie zaangażować słuchaczy i przekonać ich do podążania za nim.

Z drugiej strony, gdy uczestnicy czują się zainspirowani otoczeniem, są bardziej skłonni do zaangażowania się i doświadczenia szkolenia jako prawdziwie inspirującego doświadczenia w ich życiu. Odpowiednia lokalizacja promuje poczucie przynależności i motywuje ludzi do aktywnego przyczyniania się do sukcesu zajęć..

Cele, które należy wyznaczyć podczas wyobrażania sobie i organizowania miejsca warsztatów, są następujące:

- umożliwić ludziom łatwe i integracyjne spotkania, bez hierarchii i dyskomfortu;
- zbudować zaufania poprzez zachęcanie do otwartej komunikacji oraz uczestnictwa i swobodnego dzielenia się swoimi pomysłami;
- inspirować kreatywność, pozwalającą uczestnikom dać przestrzeń swoim emocjom i wyobraźni.

Jak stworzyć scenariusz odpowiedni do "goszczenia utopii". Kilka przykładów

Jeśli to, co napisano we wstępie, jest ogólnie ważne dla wszystkich rodzajów warsztatów, staje się jeszcze bardziej decydujące, gdy zaangażowani są młodzi ludzie. Chcesz pracować nad tworzeniem i rozwijaniem pomysłów, tak jak w przypadku warsztatów związanych z projektem EUtopia: to nie tyle kwestia odpowiedniego umeblowania i elementów fizycznych, ale stworzenia atmosfery, która sprzyja emocjonalnemu zaangażowaniu uczestników i ich skłonności do zanurzenia się w tematykę warsztatu, zainspirowania się i podążania za jego dynamiką.

Muzyka jest zawsze wielkim sprzymierzeńcem - wykorzystaj ją do stworzenia atmosfery! Strona internetowa i **artykuł "Utopia w piosenkach" zawierają kilka sugestii dotyczących piosenek, których bohaterem jest utopia**. Ale możesz znaleźć o wiele więcej lub zainspirować się muzyką, którą znasz.

Zasadniczo zasoby kulturowe udostępnione na stronie internetowej EUtopia można wykorzystać do stworzenia przykładowego scenariusza. W artykułach na temat sztuki, kultury i muzyki opublikowanych na stronie internetowej projektu udostępniliśmy serię filmów, piosenek, książek i dzieł sztuki, które dotyczą utopii i dystopii z różnych aspektów. Narzędzia te mogą być przydatne do stworzenia przykładowego scenariusza warsztatów, wprowadzenia tematu utopii i sprawienia, że uczestnicy "wejdą" w wymiar sprzyjający koncentracji, kreatywności i wyobraźni.

Przyjrzyjmy się teraz kilku przykładom.

Po pierwsze, skuteczne i imponujące może być zebranie uczestników w pierwszym pokoju lub nawet poza nim, wyjaśniając, że ich uprzedzenia, nieufność i obawy muszą zostać porzucone. Wkrótce wkroczymy w inny wymiar, w którym wszystko może stać się możliwe. Przejście przez drzwi oznacza "przejście" ze znanego, niedoskonałego miejsca, które jest zwykle konstruowane i regulowane przez innych, do miejsca, które można sobie wyobrazić i zbudować, gdzie potencjalnie wszystko jest możliwe, a myśli mogą stać się rzeczywistością.

Paradoksalnie, może to być **całkowicie neutralne środowisko**, jak czysta kartka papieru (może to być sala konferencyjna, dowolne pomieszczenie). W tym celu należałoby **pracować nie nad dodawaniem elementów, ale nad wyeliminowaniem wszystkiego, co zbędne**, wszystkiego, co mogłoby zakłócać lub odbiegać od treści projektu.

W takiej sytuacji bardzo skuteczne może być pozostawienie pokoju w półmroku i odtwarzanie piosenki w tle lub wyświetlanie sekwencji filmowych.

Wyobraź sobie intrygę przejścia **do całkowicie ciemnego pokoju!** Wyposażeni w latarki uczestnicy staną przed wyzwaniem **przywrócenia światła do pomieszczenia**. Może to obejmować otwarcie okna, znalezienie przełączników do zapalania lamp lub efektywne korzystanie z latarek.

Możemy też **stworzyć kreatywny warsztat**, grając na poczuciu "**wspólnego budowania lub odbudowywania**" z tego, co mamy. Przestrzeń ta mogłaby zostać wypełniona książkami, sugestywnymi plakatami i przedmiotami, które mogą inspirować do obserwacji, badań, projektowania i kreatywności.

Zdjęcie z [Freepick.com](https://www.freepick.com)

Możesz też stworzyć nieco magiczną przestrzeń, **w której uwolnisz swoje emocje i wyobraźnię**. Co powiesz na przykład na warsztaty **w nocy na łące oświetlonej pochodniami**? A może zaaranżować salę warsztatową z myślami zapisanymi na karteczkach post-it, książkami i sugestywnymi przedmiotami... **zwisającymi z sufitu**?

Otoczenie miejskie może być również bardzo odpowiednie, zwłaszcza jeśli celem jest wspólne myślenie i stworzenie czegoś skierowanego do miasta lub lokalnej społeczności. **Publiczny plac lub ogród może stać się idealną sceną, jeśli** poprosimy administrację **o ograniczenie lub "spersonalizowanie" przestrzeni**, np. za pomocą kolorowych wstążek lub krzeseł. Warsztaty będą miały jeszcze silniejszy efekt, ponieważ wzbudzą **ciekawość przechodniów, którzy mogą zostać poinformowani, uwrażliwieni, a nawet zaangażowani!** W Paciano w Umbrii zrealizowano naprawdę imponującą interwencję z kolorowymi parasolami!

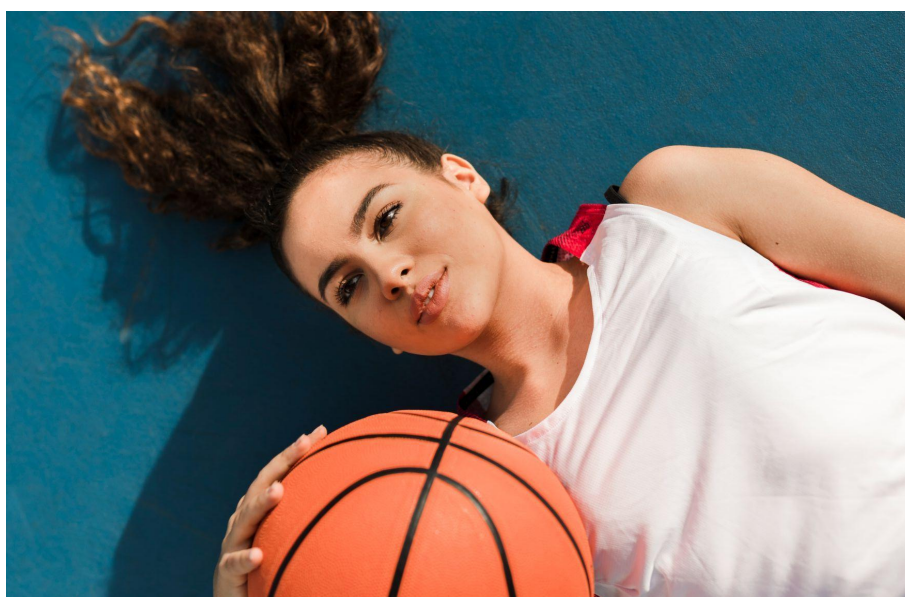
https://umbrianotiziaweb.it/images/upload_utenti/301119/ombrelli.jpg

Prawdą jest, że dostosowanie przestrzeni nie zawsze jest łatwe i tanie, a czasami istnieją obiektywne ograniczenia. Sztuczka polega nie tylko na dodaniu elementów do przestrzeni startowej, ale na znalezieniu odpowiedniej interpretacji dla przestrzeni i elementów, które mamy do dyspozycji.

Wyobraź sobie, że miejscem naszych warsztatów jest **sala gimnastyczna!** Możesz poczuć się zniechęcony: Jak możemy stworzyć odpowiednie środowisko do rozmowy o utopiach i pracy nad marzeniami i projektami wśród sprzętu sportowego? Pierwszą misją jest próba uczynienia tego obiektywnego ograniczenia i fizycznych elementów miejsca szansą, nadając przestrzeni odpowiednie znaczenie i wartość.

W tym scenariuszu możemy powitać uczestników, podkreślając podobieństwa między zmianą a sportem. Tak jak każda zmiana wymaga treningu, wytrwałości i zaangażowania, tak samo jest z planowaniem udanego warsztatu. Pozostając oddanym, możemy osiągnąć wyniki, tak jak w sporcie. Każdy element wyposażenia sali gimnastycznej ma swoją własną funkcję i podobnie każdy element w naszej przestrzeni może być wykorzystany do wspierania narodzin i rozwoju pomysłu.

Zdjęcie z [Freepick.com](https://www.freepick.com)

Można również zaproponować krótką wstępną sesję treningową z wykorzystaniem sprzętu na siłowni i nadaniem każdemu testowi precyzyjnego znaczenia:

- **Oś równowagi reprezentuje potrzebę skupienia się na celu, którego** osiągnięcie wymaga koncentracji. Oznacza to pozostawienie umysłu wolnego od innych czynników rozpraszających;
- **Obręcz reprezentuje marzenie o skakaniu wysoko, aby zbliżyć się do celu;** nie zawsze jest to łatwe i oczywiste, i nie zawsze się udaje, ale wytrwałość pozwala osiągnąć większą zdolność do odniesienia sukcesu;
- Wprowadzenie wyścigu sztafetowego wśród uczestników nie tylko dodaje element zabawy, ale także **podkreśla znaczenie współpracy w osiągnięciu wspólnego celu.**
- Ogólnie rzecz biorąc, rozumowanie **fair play**, które w grze, podobnie jak w życiu, obejmuje również **rezygnację z osobistych korzyści na rzecz całej grupy;** mówienie o lojalności wobec "rywali", akceptacja porażek, pomoc i altruizm jako klucz do rozwoju.

Podsumowując, ważne jest, aby pamiętać, że szkolenia dla młodzieży to coś więcej niż tylko działania. Są to okazje do tworzenia trwałych wspomnień i znaczących połączeń. Kluczowym czynnikiem w osiągnięciu tego celu jest dostosowanie przestrzeni eventowej. Nie ma jednej uniwersalnej formuły, ale dostosowanie przestrzeni do rodzaju wydarzenia ma kluczowe znaczenie dla zaangażowania uczestników i wspierania znaczących kontaktów. Nie chodzi tylko o estetykę, ale o stworzenie atmosfery, która rezonuje z uczestnikami, sprawiając, że czują się komfortowo i zmotywowani. Poczucie przynależności może znacznie poprawić ogólne wrażenia, zachęcając do aktywnego uczestnictwa i współpracy.

Jak stworzyć wiarygodną przestrzeń, wzbudzając zaufanie. Kilka sugestii

Wiemy, że ważne jest stworzenie relacji opartej na zaufaniu między trenerem a uczestnikami. Sugerujemy zastanowienie się nad prostymi, ale ważnymi rzeczami, aby mieć właściwe nastawienie, wzmocnić motywację i zoptymalizować sukces warsztatów.

1. Stwórz zestaw zasad i przestrzegaj ich

Każdy potrzebuje do czegoś motywacji, bez względu na to, gdzie się znajduje. Świetnym sposobem na to jest podzielenie się ścieżką, którą zamierzasz podążać, gdzie się zaczyna, dlaczego zaczynasz, jakie będą etapy i jak się zakończy. Stwórz zestaw zasad dla siebie i uczestników i trzymaj się ich.

2. Bądź realistyczny i uczciwy

Nikt nie może dostarczyć w warsztacie magicznego eliksiru, który rozwiąże każdy problem! Przekaż więc tę koncepcję: nie ma eliksiru, ale pozytywne nastawienie. Twoim celem jako trenera jest zachęcenie uczestników do zmiany sposobu myślenia. Niewielkie zmiany prowadzą z czasem do ciągłych sukcesów. Plan szkolenia, który ma pomóc im w osiągnięciu ich celów, tak aby od samego początku wiedzieli, co będzie potrzebne, aby je osiągnąć.

3. Optymalizacja czasu

Nie pozostawiaj niczego przypadkowi; dokładnie zaplanuj swoje działania. Bycie zorganizowanym i profesjonalnym zachęci uczestników do zaufania ci i zmotywuje ich do dawania z siebie wszystkiego.

4. Poszukiwanie możliwości samodoskonalenia

Ważne jest, aby być pewnym tego, co zamierzamy wspólnie osiągnąć. Nikt nie może mieć zaufania do trenera, który nie wierzy w siebie i w to, co proponuje. Jeśli wierzysz, że to, co robisz, ma znaczenie i wartość, automatycznie przekażesz zaufanie. Ciągłe szkolenia, wykłady i lektury naukowe – im większe zaplecze techniczne i kulturowe, tym większa pewność siebie.

5. Okaż jak najwięcej empatii.

Pamiętaj, że każdy jest inny. Podczas gdy wielu młodych ludzi widzi ostateczny cel, inni potrzebują więcej odwagi, motywacji lub pewności siebie. Poświęć czas na poznanie historii swoich uczestników, a z czasem zbudujesz zaufanie. Lepsze zrozumienie może również pomóc w dostosowaniu podejścia i budowaniu wyjątkowych relacji.

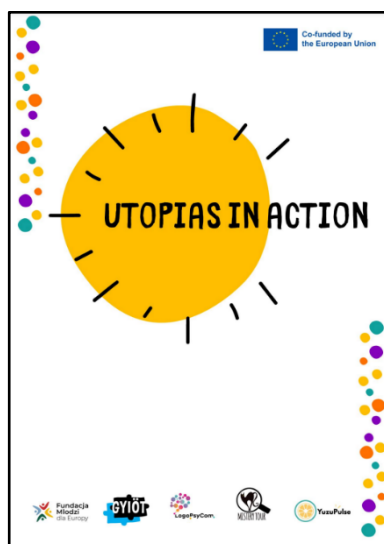

WPROWADZENIE DO PODRĘCZNIKA

Pierwszym krokiem w ramach projektu EUtopia [było stworzenie podręcznika](#) mającego na celu lepsze zrozumienie koncepcji utopii i dystopii oraz ich znaczenia w pracy z młodzieżą i edukacji obywatelskiej dla młodych ludzi.

Była to okazja dla naszego partnerstwa, aby lepiej rozeznaczyć się w tych koncepcjach. Służy jako przewodnik pedagogiczny, redakcyjny i graficzny dla projektu EUtopia, a także dla osób pracujących z młodzieżą, które chcą uzyskać pełne wprowadzenie do kontekstu i celów projektu.

W niniejszym podręczniku szczegółowo analizujemy projekt EUtopia, w tym jego grupy docelowe, strukturę, cele pedagogiczne oraz koncepcje utopii i dystopii, wraz z ich potencjalnymi zastosowaniami edukacyjnymi w edukacji obywatelskiej młodzieży. Dodaliśmy również listę kulturowych odniesień do dystopii i utopii w załączniku do podręcznika jako inspirację dla osób pracujących z młodzieżą lub młodych ludzi do wykorzystania ich jako wsparcia w nauce.

W ramach projektu EUtopia mieliśmy okazję przeprowadzić wywiady z 20 osobami pracującymi z młodzieżą z pięciu krajów, w których działało partnerstwo. Doceniamy różnorodne perspektywy i wkład tych ekspertów, które zapewniły cenny wgląd w lokalną pracę z młodzieżą i wizje utopii młodych ludzi.

Według naszych wywiadów z osobami pracującymi z młodzieżą, nie wykorzystują oni koncepcji utopii i dystopii do nauczania młodzieży o edukacji obywatelskiej lub obywatelstwie. Koncepcje te mogą być jednak użytecznymi narzędziami pomagającymi młodym ludziom rozwijać swoje pomysły i zwiększać ich zaangażowanie obywatelskie.

Spis treści podręcznika:

- Wprowadzenie
- Specyfika i oczekiwania każdego celu
- Cele pedagogiczne projektu
- Integracja i równe szanse
- Lista oczekiwanych rezultatów
- Utopie i dystopie
- Polityka i aktywność obywatelska
- Walka z dyskryminacją
- Zmiany środowiskowe i klimatyczne
- Wnioski
- Bibliografia
- Załącznik - kulturowe odniesienia dystopii i utopii

Nasz podręcznik jest dostępny na stronie internetowej projektu za darmo na licencji Creative Commons. Zachęcamy do jego pobrania, przeczytania i podzielenia się nim z innymi!

WPROWADZENIE DO DZIAŁAŃ I NARZĘDZI

W tym rozdziale przedstawimy cele edukacyjne naszego zbioru działań i narzędzi, z których każde zostało wybrane w celu wzbogacenia repertuaru i zwiększenia skuteczności w angażowaniu młodych ludzi do aktywnego uczestnictwa.

Nasza kolekcja obejmuje 11 narzędzi i 14 ćwiczeń gotowych do użycia. Zasoby te zostały opracowane w celu wspierania tworzenia i ułatwiania nieformalnych sesji edukacyjnych, które nie tylko edukują, ale także wzmacniają pozycję młodych ludzi. Od rozwijania podstawowych umiejętności społecznych po zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, różnorodność naszej kolekcji gwarantuje, że możesz dostosować sesje do różnorodnych potrzeb i zainteresowań młodzieży, z którą pracujesz.

Nasza kolekcja obejmuje proste, adaptowalne narzędzia i działania, takie jak "Koncentryczne koła", "Mural" i "Mentimetr". Zostały one zaprojektowane tak, aby były elastyczne i można je było modyfikować w celu dopasowania do różnych nieformalnych kontekstów edukacyjnych i tematów. Niezależnie od tego, czy omawiasz zaangażowanie społeczności, osobistą odpowiedzialność czy globalne obywatelstwo, działania te służą jako fundamentalne bloki konstrukcyjne, które można rozszerzyć.

Dla tych, którzy potrzebują bardziej szczegółowych materiałów do edukacji obywatelskiej, oferujemy specjalistyczne zajęcia, takie jak "Wokół przynależności" i "Gra obserwacyjna". Działania te zagłębiają się w koncepcje społeczności, tożsamości i zaangażowania obywatelskiego, zapewniając sposób na odkrycie bogatszej, bardziej ukierunkowanej eksploracji tego, co oznacza bycie aktywnym obywatelem w dzisiejszym świecie.

Uznając znaczenie praktycznego uczenia się, zapewniamy również dodatkowe narzędzia wspierające młodzież w przekształcaniu ich pomysłów w konkretne działania.

Obejmują one:

- **Szablon działania:** Ustrukturyzowane ramy do kierowania planowaniem inicjatyw

- **Plan działania i przykład:** Szczegółowe kroki tworzenia i realizacji planów
- **Plan i przykład oceny:** Narzędzia do oceny wyników i wpływu ich działań

Aby pomóc ci jeszcze bardziej, dołączyliśmy tabelę opisową, która kategoryzuje każde narzędzie i działanie według jego głównego celu i zastosowania. Pomoże to szybko określić, które zasoby najlepiej pasują do celów edukacyjnych i tematów sesji.

Zachęcamy do odwiedzenia [naszej strony internetowej](#) w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji i dodatkowych materiałów.

Zbadajmy, w jaki sposób można wdrożyć te działania i narzędzia, aby osiągnąć nasze wspólne cele w zakresie wzmocnienia pozycji i zaangażowania.

Nazwa	Główne cele	Narzędzie lub działanie	Wielkość grupy	Wymagany czas (przygotowanie, wdrożenie, omówienie)
Projekt Zero	Pomoc uczestnikom w wyrażeniu ich sposobu myślenia na początku doświadczenia edukacyjnego	Narzędzie	5-25 uczestników	Min. 30-40 minut na temat
Kialo	Przyjazna dla użytkownika platforma do dyskusji na konkretne tematy	Narzędzie	Bez ograniczeń	Min. 30-40 minut na temat
Wokół przynależności	Monitorowanie i rozwijanie poczucia przynależności poszczególnych osób	Narzędzie	2-6 uczestników na grupę	90-120 minut
Chatfuel	Narzędzie teleinformatyczne do interaktywnych rozmów	Narzędzie	1-4 uczestników na grupę	20-30 minut
Padlet	Współpraca w czasie rzeczywistym	Narzędzie	Min. 2 uczestników	Min. 1 tydzień

Gra obserwacyjna + arkusz	Wycieczka z przewodnikiem w celu obserwacji i analizy okolicy	Narzędzie	3-10 uczestników na grupę	60-90 minut
Mural	Cyfrowa współpraca i burza mózgów	Narzędzie	1-20 uczestników	30-40 minut
Mentimeter	Dokonywanie prezentacji	Narzędzie	1-20 uczestników	30-60 minut
Lista kontrolna technik mowy	Przygotuj przemówienie i popraw swoje umiejętności mówienia	Narzędzie	1-20 uczestników	30-60 minut
Karty ułatwiające dyskusję	Ułatwianie różnorodnych dyskusji	Narzędzie	5-10 uczestników	30-40 minut
Gry Graj Angażuj się Uczestnicz	Innowacyjne narzędzia grywalizacyjne dostosowane do różnych poziomów uczestnictwa	Narzędzie	Min. 5 uczestników	Około 60 minut w zależności od gry
Okręgi koncentryczne	Krótką dyskusja na różne tematy	Aktywność	6-14 uczestników	2 minuty na rundę
Seminarium sokratejskie	Zrozumienie informacji poprzez stworzenie klasy dialektycznej w odniesieniu do konkretnego tekstu	Aktywność	Min. 4 uczestników	Min. 15 minut
Myślenie w parach - dzielenie się	Technika dyskusji	Aktywność	3-30 uczestników	6-9 minut na rundę
Lokalne wyzwania	Wspieraj lokalną młodzież, aby dowiedzieć się więcej o swoim rodzinnym mieście	Aktywność	Bez ograniczeń	4-6 miesięcy
Mapa myśli	Wizualizacja problemów i potrzeb	Aktywność	5-20 uczestników	60-70 minut

Brainwriting	Generowanie pomysłów i kreatywnych rozwiązań problemu	Aktywność	6 uczestników na grupę	5 minut na rundę
Kolekcja utopii	Inspiruj i zbieraj pomysły	Aktywność	Bez ograniczeń	Minimum 2 miesiące.
Laboratorium analizy kontekstowej	Identyfikacja związków przyczynowo-skutkowych i głównych czynników związanych z kontekstem	Aktywność	1-6 uczestników na grupę	20-30 minut
Odgrywanie ról	Symuluj różne scenariusze	Aktywność	2-6 uczestników na grupę	30-40 minut
Wybierz strukturę	Znajdź najlepszą strukturę prezentacji, aby zapytać decydentów	Aktywność	5-20 uczestników	30-60 minut
Techniki pisania wiadomości e-mail na zimno	Jak dotrzeć do potencjalnych interesariuszy	Aktywność	3-15 uczestników	60-90 minut
Jak się nie zgodzić	Wskazówki, jak skutecznie nie zgadzać się w dyskusjach	Aktywność	2-4 uczestników na grupę	60-90 minut
ParticipART	Opowiadać i dzielić się doświadczeniami, aby stać się aktywnymi obywatelami i uczestniczyć w życiu społecznym poprzez sztukę	Aktywność	5-10 uczestników	90-120 minut
Uczestniczące tworzenie wideo	Angażuje uczestników do wspólnej pracy nad zrozumieniem i rozwiązaniem konkretnego problemu, który dotyczy ich społeczności	Aktywność	Min. 4 uczestników	W zależności od umiejętności uczestników, od kilku godzin do kilku tygodni

Szablon działania	Wdrażanie pomysłów w działania	Narzędzie	Min. 4 uczestników	60-90 minut
Plan działania	Wdrażanie pomysłów w działania	Narzędzie	Min. 4 uczestników	60-90 minut
Plan działania - przykład	Wdrażanie pomysłów w działania	Narzędzie	Min. 4 uczestników	60-90 minut
Plan oceny	Ocena konkretnych działań	Narzędzie	Min. 4 uczestników	60-90 minut
Plan oceny - przykład	Ocena konkretnych działań	Narzędzie	Min. 4 uczestników	60-90 minut

WPROWADZENIE DO SCENARIUSZY WARSZTATÓW

W ramach projektu EUtopia opracowaliśmy pięć scenariuszy warsztatów promujących aktywne obywatelstwo młodych ludzi, ich inicjatywę i przedsiębiorczość społeczną. Scenariusze te opierają się na identyfikacji niektórych z najbardziej krytycznych pytań dotyczących zaangażowania młodzieży i pomagają młodym ludziom przekształcić ich pomysły w działania. Jednocześnie dają nam możliwość praktycznego odniesienia się do kluczowych celów projektu:

- Zachęcanie młodzieży do bardziej aktywnego uczestnictwa w życiu demokratycznym,
- Uświadomienie młodym ludziom ich społecznego, kulturowego i historycznego dziedzictwa,
- Umożliwienie młodym pokoleniom zrozumienia kontekstu społeczno-ekonomicznego, kulturowego i środowiskowego ich teraźniejszości,
- Kształtowanie bardziej równej, inkluzywnej, spójnej i tolerancyjnej wizji przyszłości,
- Inspirowanie dalszych projektów, pomysłów i lokalnych/globalnych zmian,
- Rozwój lokalnej pracy z młodzieżą.

Poniżej przedstawiono zarys pięciu scenariuszy przetestowanych przez partnerów projektu w różnych kontekstach pracy z młodzieżą.

Zdefiniuj swój wpływowy projekt!

Cele: Ten scenariusz warsztatów, opracowany przez YuzuPulse, ma na celu pomóc młodym ludziom przekształcić pomysł lub potrzebę w plan działania. Warsztat może być samodzielną sesją lub kontynuacją wstępnego warsztatu generowania pomysłów. W trakcie pracy nad planem działania uczestnicy rozwijają szereg umiejętności i kompetencji: umiejętności pracy zespołowej i współpracy, podejmowania decyzji, aktywności obywatelskiej i przedsiębiorczości.

Proces. Warsztaty składają się z trzech sesji:

- Wprowadzenie i ćwiczenia przełamujące lody,
- Wspólna praca nad planem działania
- Zakończenie dzieleniem się doświadczeniami z warsztatów

Narzędzia i zasoby: Warsztat może być przeprowadzony online lub offline, ale offline jest bardziej skuteczny dla zaangażowania. Wymagane materiały obejmują:

- Stoły i krzesła,
- Długopisy i papier

Poniższe narzędzia i działania przedstawione na stronie internetowej EUtopia mogą ułatwić realizację warsztatów:

- Szablon planu działania,
- Metoda "myśl w parach - dziel się",
- Karty ułatwiające dyskusję,

- Mural lub Padlet

Efekty uczenia się dla uczestników:

- Nauka pracy zespołowej i wyrażania swoich pomysłów,
- Tworzenie konkretnych planów działania,
- Jasne przedstawianie projektów lub pomysłów odbiorcom,
- Zastanawianie się nad wykonalnością swoich projektów,
- Angażowanie się w debaty i dyskusje na określone tematy

Budowa hotelu dla owadów i ochrona bioróżnorodności

Cele: Ten scenariusz warsztatów, opracowany przez WIP, odnosi się do potrzeby ochrony różnorodności biologicznej w środowiskach miejskich poprzez edukowanie młodych ludzi na temat znaczenia owadów i tworzenia hoteli dla owadów. Warsztaty mają na celu podniesienie świadomości wśród młodych uczestników na temat utraty bioróżnorodności i jej konsekwencji, a w szczególności przekształcenie postrzegania owadów z uciążliwych w istotne elementy ekosystemu.

Zdjęcie z Pixabay - [Eveline de Bruin](#)

Proces. Warsztaty podzielone są na trzy sesje:

- Przedstawienie skali utraty różnorodności biologicznej i jej globalnego wpływu, identyfikacja głównych zagrożeń oraz zachęcanie do pozytywnych działań i stylu życia w celu jej wspierania,
- Edukacja uczestników na temat znaczenia owadów, rozwiewanie powszechnych obaw i mitów na ich temat,
- Zbudowanie Bug Hotelu z materiałów pochodzących z recyklingu oraz promowanie inicjatywy za pośrednictwem mediów społecznościowych i zaangażowania społeczności.

Narzędzia i zasoby: Warsztat wymaga minimalnej przestrzeni i kosztów, wykorzystując materiały z recyklingu do budowy bug hotelu. Niezbędne materiały obejmują:

- Pędy bambusa,
- Łodygi roślin zielnych,
- Perforowane kłody,
- Glina,
- Szyszki,
- Kamienie

Poniższe narzędzia i działania przedstawione na stronie internetowej EUtopia mogą ułatwić realizację warsztatów:

- Mural,
- MindMap,
- Padlet,
- Koncentryczne okręgi,
- Uczestniczące tworzenie wideo

Efekty uczenia się dla uczestników:

- Zdobywanie świadomości na temat bioróżnorodności i jej znaczenia,

- Zrozumienie zagrożeń dla bioróżnorodności i ich konsekwencji,
- Poznanie, jak przyczynić się do ochrony bioróżnorodności,
- Przewyciężenie irracjonalnego strachu przed owadami i docenienie ich ekologicznej roli,
- Nabycie umiejętności budowania hoteli dla owadów,
- Stanie się zmotywowanymi rzecznikami bioróżnorodności, zdolnymi do edukowania rówieśników i promowania przyjaznych owadom środowisk miejskich.

Bądź bardziej przyjazny dla młodzieży! Jak uczynić miasta bardziej przyjaznymi dla młodzieży, aby zapewnić zrównoważony rozwój społeczny?

Cele: Ten scenariusz, opracowany przez Logopsycom, ma na celu zaangażowanie młodych ludzi w refleksję nad cechami, problemami i obszarami wymagającymi poprawy w ich sąsiedztwie, a także umożliwienie im aktywnego udziału w procesach decyzyjnych dotyczących ich społeczności. W ten sposób wspiera poczucie przynależności i zapewnia lokalne możliwości zaangażowania, w których uczestnicy badają sposoby uczynienia swoich miast bardziej przyjaznymi dla młodzieży.

Proces: Warsztaty składają się z trzech części, zaprojektowanych do przeprowadzenia w kilku sesjach:

- Wprowadzenie i działania integracyjne w celu stworzenia bezpiecznego środowiska współpracy,
- Gra obserwacyjna w sąsiedztwie w celu zidentyfikowania problemów i zaproponowania ulepszeń,
- Działania mające na celu wyobrażenie sobie i zaplanowanie miasta przyjaznego młodzieży, w tym rysowanie map, dyskusje grupowe i planowanie działań.

Narzędzia i zasoby: Warsztaty wymagają przede wszystkim zaangażowania offline, z wykorzystaniem takich materiałów jak:

- Papier i markery,
- Flipcharty,

- Krzesła

Niektóre działania mogą korzystać z platform internetowych do udostępniania zasobów i działań następczych. Następujące narzędzia i działania EUtopia są zalecane do wykorzystania w tym scenariuszu:

- Określ wpływ swojego projektu,
- Brainwriting,
- Laboratorium analizy kontekstowej,
- Szablon planu działania,
- Koncentryczne okręgi,
- Myślenie w parach - dzielenie się

Efekty uczenia się dla uczestników:

- Opracowywanie map swoich rodzinnych miast, podkreślających ważne miejsca i atuty społeczności,
- Uznanie społecznego, kulturowego i historycznego dziedzictwa ich dzielnic,
- Identyfikowanie i wyrażanie opinii na temat zalet, problemów i obszarów wymagających poprawy w swojej okolicy,
- Określenie potencjalnych kolejnych kroków dla działań społeczności,
- Rozwijanie bardziej inkluzywnej, tolerancyjnej i równej wizji ich przyszłości,
- Doskonalenie umiejętności i kompetencji: techniki przemawiania i umiejętności prezentacji, umiejętności komunikacji i krytycznego myślenia.

Zbuduj most! - Spotkanie z decydentami

Cele: Głównym celem tego scenariusza warsztatów opracowanego przez GYIOT jest promowanie dialogu między młodymi ludźmi a decydentami w celu wspierania wzajemnego zrozumienia i współpracy w sprawach lokalnych. Ma on pomóc młodzieży w przedstawieniu swoich pomysłów wysokim rangą urzędnikom, takim jak burmistrzowie miast, w celu uzyskania wsparcia dla ich inicjatyw.

Proces: Warsztaty składają się z dwóch głównych części:

- Powitanie uczestników i umożliwienie im zaprezentowania swoich pomysłów po krótkim wprowadzeniu przez moderatora,
- Przetwarzanie propozycji młodzieży, dyskusja i ocena wraz z refleksjami i informacjami zwrotnymi od decydentów.

Narzędzia i zasoby: Warsztat wymaga kręgu krzeseł. Niezbędne materiały obejmują:

- Karteczki samoprzylepne,
- Papier do flipchartów i markery
- Sprzęt techniczny do prezentacji

Scenariusz zaleca korzystanie z następujących narzędzi i działań EUtopia:

- Jak się nie zgadzać,
- Partycypacyjne tworzenie wideo,
- Koncentryczne okręgi,
- Karty ułatwiające dyskusję,
- Miro lub Mural

Efekty uczenia się dla uczestników:

- Lepsze zrozumienie wzajemnych perspektyw i propozycji,
- Poprawa umiejętności prezentacji i komunikacji,
- Poznanie procesów decyzyjnych i wymagań,
- Otrzymywanie konstruktywnych informacji zwrotnych i wsparcia dla swoich inicjatyw.

Koncert: Muzyczne więzi międzykulturowe młodzieży

Cele: Scenariusz warsztatów, opracowany przez EST, ma na celu przede wszystkim pomóc uczestnikom w zorganizowaniu wydarzenia muzycznego z udziałem muzyków z różnych krajów.

Pomysł zrodził się z warsztatów młodzieżowych, podczas których młodzi artyści organizowali wystawy wzbogacone o lokalne występy muzyczne. Doprowadziło to do pomysłu zaangażowania muzyków z innych krajów, wspierając połączenia międzykulturowe poprzez muzykę.

Koncert w Kafłarni, Wadowice, 29 czerwca 2024 r.

Proces: Warsztaty składają się z kilku etapów i działań:

- Budowanie zespołu,
- Planowanie i organizacja koncertu,
- Finałowe wydarzenie muzyczne z udziałem międzynarodowych muzyków

Narzędzia i zasoby: Przygotowanie obejmuje zarówno sesje offline, jak i online z wykorzystaniem takich narzędzi jak:

- Zoom,
- Mentimeter,
- Mural, Kialo i Padlet do komunikacji i współpracy

Niezbędne zasoby obejmują odpowiednie miejsce, sprzęt audiowizualny, instrumenty i personel pomocniczy. Następujące narzędzia i działania EUtopia są szczególnie przydatne w tym scenariuszu:

- Brainwriting,
- Analiza kontekstu,
- Jak się nie zgadzać,
- Szablon planu działania

Efekty uczenia się dla uczestników:

- Zdobycie praktycznych umiejętności zarządzania wydarzeniami,
- Doświadczenie w korzystaniu z cyfrowych narzędzi współpracy,
- Zwiększone umiejętności komunikacji międzykulturowej,
- Poszerzanie horyzontów muzycznych i sieci społecznych, wspieranie empatii, szacunku i zrozumienia między kulturami.

Pełne wersje powyższych scenariuszy są dostępne na [stronie internetowej EUtopia](#) do bezpłatnego pobrania. Zachęcamy do zapoznania się z nimi i rozważenia ich wdrożenia i/lub dostosowania do własnego kontekstu pracy z młodzieżą.

JAKIE MOGĄ BYĆ POTENCJALNE WYZWANIA I JAK MOŻNA SOBIE Z NIMI PORADZIĆ?

1. Dotarcie do młodych ludzi i zaangażowanie ich

W naszym podręczniku na temat koncepcji utopii i dystopii związanych z partycypacją obywatelską młodzieży podkreśliliśmy, że jednym z głównych wyzwań, o których rozmawialiśmy z osobami pracującymi z młodzieżą, była trudność w dotarciu do młodych ludzi i ich zaangażowaniu. Chodziło

konkretnie o zaangażowanie młodzieży w tematy takie jak partycypacja obywatelska i tematy polityczne.

W większości przypadków młodzi ludzie zaangażowani w działania obywatelskie są już świadomi problemów i zainteresowani poprawą swojego uczestnictwa. Głównym wyzwaniem jest zaangażowanie młodych ludzi, którzy nie angażują się w działania obywatelskie, ponieważ nie znają tematu, nie czują się zaangażowani w życie obywatelskie, a nawet czują się z niego wykluczeni.

Jednym ze sposobów dotarcia do młodych ludzi jest zapewnienie im czegoś w zamian, z czego będą mogli skorzystać. To musi być dwukierunkowe. Na przykład jedno ze stowarzyszeń młodzieżowych w Roubaix (Francja) zaproponowało swoim członkom wynajęcie studia muzycznego na jedną lub dwie godziny, jeśli wezmą udział w warsztatach na temat partycypacji obywatelskiej lub innych powiązanych tematów. W ten sposób młodzi ludzie, którzy interesują się muzyką i chcą kontynuować karierę (lub nawet robić to dla zabawy), a nie mogą sobie pozwolić na żadne materiały ani doświadczenie w studiu, mają możliwość rozwijania swoich umiejętności w zamian za udział w warsztatach edukacji obywatelskiej. W ten sposób mogą rozwinąć poczucie przynależności poprzez działania związane z lokalnymi procesami i bardziej zabawne, aby lepiej poznać swoje otoczenie. Jeśli zaczną czuć, że miasto lub miejsce należy do nich, staną się bardziej zmotywowani do jego ulepszania.

2. Zaangażować wszystkich

Wyzwanie związane z włączeniem jest również bardzo ważne. Nie będziemy tutaj wchodzić w dalsze szczegóły, ponieważ wszystkie informacje można znaleźć w rozdziale 11 na temat "Co sprawia, że aktywność jest włączająca?". Włączenie jest jednak ważnym aspektem partycypacji obywatelskiej oraz realizacji działań i warsztatów z nią związanych.

Tutaj będziemy mówić głównie o zaangażowaniu wszystkich w działanie w kontekście znalezienia swojego miejsca w dialogu lub zespole. Jak bez wątpienia wiesz, podczas gdy niektórzy młodzi ludzie czują się już swobodnie przemawiając przed grupą, wyrażając swoje pomysły bez obawy przed oceną lub mając zaufanie do własnych umiejętności i wykorzystując je w projekcie zespołowym, nie jest to łatwe dla wszystkich.

Kolejne wyzwanie związane z włączeniem może być związane z narzędziami online i dostępem do nich. W naszych zasobach zaproponowaliśmy wersje online narzędzi, a niektóre warsztaty mogą zawierać sesje online. Jednak nie wszyscy młodzi ludzie mają dostęp do narzędzi online.

Jednak w innych przypadkach narzędzia online, takie jak media społecznościowe, platformy do wideokonferencji lub narzędzia do współpracy online, mogą być świetnym sposobem na zaangażowanie wszystkich i zwiększenie integracji. Niektóre młode osoby mogą nie być w stanie przyjść do organizacji lub osoby nieśmiałe mogą skorzystać z narzędzi online.

[Image by pch.vector on Freepik](#)

3. Kontynuacja działań po warsztatach lub sesjach w celu pełnego rozwinięcia projektu

Innym dużym wyzwaniem, które można napotkać, jest trudność w skutecznym kontynuowaniu pracy z młodzieżą, tak aby mogła ona w pełni rozwinąć projekt. Głównym celem zasobów stworzonych w ramach projektu jest zachęcenie młodych ludzi do przekształcania swoich pomysłów w działania poprzez wpływowe projekty. Jednak opracowanie projektu nie może odbyć się tylko podczas jednej sesji lub warsztatu. Młodzi ludzie muszą być prowadzeni i monitorowani, aby pomyślnie ukończyć swoje projekty. Jeśli planujesz zorganizować warsztaty lub sesje robocze z młodzieżą na temat edukacji obywatelskiej lub tworzenia projektów, pamiętaj, aby zaplanować kilka sesji i komunikować się z młodzieżą.

Działania następcze mogą być również potrzebne, aby uzyskać informacje zwrotne na temat jakości i skuteczności tego, co proponujesz młodzieży. Informacje zwrotne od nich są cenne dla poprawy pracy z młodzieżą, zrozumienia ich konkretnych potrzeb, a następnie lepszego pomagania im.

Głównym wyzwaniem związanym z kontynuacją projektu może być brak środków na stworzenie kolejnych sesji, a nawet brak motywacji lub środków ze strony młodych ludzi do kontynuowania projektu lub udziału w warsztatach.

Rozwiązaniem dla niektórych wyzwań związanych z działaniami następczymi może być korzystanie z narzędzi online. Może to być pomysł, jeśli wyzwaniem jest znalezienie dostępności dla wszystkich. Prawdziwe spotkania są bardziej efektywne i ludzkie, ale w dzisiejszym kontekście narzędzia online są również bardzo przydatne. Może to być świetny sposób, aby młodzi ludzie byli na bieżąco informowani o swoich postępach lub mogli poprosić o pomoc w razie potrzeby. Jest to również rozwiązanie umożliwiające planowanie kolejnych sesji i zachowanie elastyczności.

Wreszcie, gdy ich pomysł nie może zostać w pełni wdrożony z powodów finansowych lub innych, ważne jest, aby wspólnie pracować nad adaptacją, aby utrzymać motywację na wysokim poziomie i sprawić, by czuli się usatysfakcjonowani, nawet jeśli mogą wdrożyć tylko niektóre części swojego pomysłu.

4. Dostosowanie warsztatu lub aktywności do dynamiki grupy

Nasze zasoby są przeznaczone do adaptacji. Nie są one sztywno zdefiniowane. Na przykład działania i narzędzia należy wdrożyć w konkretnym warsztacie, który zdecydujesz się przeprowadzić. Są one inspiracją dla Ciebie.

Każde ćwiczenie i narzędzie można wykorzystać i dostosować do dynamiki grupy lub potrzeb młodzieży. Dlatego ważne jest, aby:

- Pamiętać, że organizacja warsztatów musi być elastyczna i dostosowana do aktualnych potrzeb i ram czasowych.
- Porozmawiać z młodzieżą przed warsztatami (jeśli to możliwe), aby poznać ich potrzeby i profile.
- Zaplanować integracyjne i bezpieczne środowisko, aby każdy czuł się komfortowo.

- Poprosić o informacje zwrotne w trakcie i po warsztatach, aby lepiej zrozumieć wszystkich uczestników.

Czasami, w zależności od dynamiki grupy, sesja, konkretne ćwiczenie lub dyskusja mogą zająć więcej lub mniej czasu. Na przykład, jeśli grupa młodych ludzi już się zna i dogaduje, debaty i dyskusje będą łatwe do zorganizowania. Jednak grupa młodych ludzi, którzy się nie znają i nie są przyzwyczajeni do pracy w grupie, może potrzebować ćwiczenia przełamującego lody, wsparcia w rozpoczęciu procesu myślenia i więcej czasu, aby poczuć się swobodnie i otworzyć się na swoją grupę. W tym drugim przypadku przydatna jest nasza kolekcja ćwiczeń i narzędzi.

5. Otwarcie dyskusji i debaty oraz walka z polaryzacją opinii

Wielkim wyzwaniem związanym z edukacją obywatelską jest zarządzanie debatami i dyskusjami w taki sposób, aby wszyscy odnosili się do siebie z szacunkiem i czuli się komfortowo, mówiąc to, co myślą.

Wraz z dzisiejszym rozwojem technologii i korzystaniem z mediów społecznościowych, istnieje wiele polaryzacji opinii. Algorytmy stosowane przez właścicieli mediów społecznościowych tworzą bańki filtrujące, które mają tendencję do zamykania młodych ludzi tylko w jednej opinii. Konfrontacja z różnymi punktami widzenia staje się dla nich bardzo trudna. Problem polega na tym, że ciągle konsumowanie tych samych treści politycznych lub kulturowych sprawia, że ich poglądy stają się skrajne. Dodatkowo, dezinformacja krążąca w mediach społecznościowych nie pomaga.

Jeśli jednak te kwestie związane z mediami społecznościowymi mogą utrudniać debatę lub dyskusję z młodzieżą na tematy polityczne i zaangażowanie obywatelskie, jest to również świetne ćwiczenie, które pomoże rozwiązać tę kwestię. Obie te kwestie są ze sobą powiązane. Oznacza to, że aby zmniejszyć polaryzację opinii, która sprawia, że jesteśmy mniej skłonni do prowadzenia interesujących debat z ludźmi, którzy są przeciwni naszemu punktowi widzenia, musimy z nimi dyskutować i debatować.

6. Budowanie prawdziwej społeczności

W coraz bardziej cyfrowym świecie jednym z istotnych wyzwań dla aktywności obywatelskiej wśród młodych ludzi jest przejście od zaangażowania online do budowania prawdziwych społeczności. Podczas gdy platformy mediów społecznościowych i fora internetowe zapewniają możliwości nawiązywania kontaktów i dyskusji, może im brakować głębi i autentyczności interakcji twarzą w twarz. Młodemu ludziom może być łatwiej wyrażać swoje opinie i współpracować wirtualnie, ale może to prowadzić do powierzchownego poczucia wspólnoty, które nie sprzyja prawdziwym relacjom lub lokalnemu zaangażowaniu. Aby kultywować żywą kulturę obywatelską, konieczne jest zachęcanie młodych ludzi do wyjścia poza ekrany i uczestniczenia w lokalnych inicjatywach, możliwościach wolontariatu i wydarzeniach społecznościowych. W ten sposób mogą rozwijać znaczące kontakty, zwiększać swoje umiejętności społeczne i przyczyniać się do zbiorowego dobrobytu swoich dzielnic, ostatecznie wypełniając lukę między ich tożsamością online a doświadczeniami w świecie rzeczywistym.

Aby stworzyć bezpieczną przestrzeń i rozpocząć dyskusję z młodzieżą, zapoznaj się z rozdziałem 10, "Co sprawia, że przestrzeń jest bezpieczna?". "

CO SPRAWIA, ŻE PRZESTRZEŃ JEST BEZPIECZNA?

W rozdziale Jak stworzyć utopijną przestrzeń poruszyliśmy kwestię przestrzeni warsztatowej. Podczas gdy stworzenie odpowiedniego otoczenia jest bardzo ważne, kluczowe jest również zadbanie o przestrzeń pod względem bezpieczeństwa. W tym rozdziale postaramy się przedstawić praktyczne sugestie, jak sprawić, by wszyscy uczestnicy czuli się mile widziani poprzez organizację przestrzeni, która jest:

- **bezpieczna**, aby zapewnić bezpieczeństwo uczestników;
- **chroniona**, aby wszyscy czuli się komfortowo i zachęeni do uczestnictwa;
- **wydajna**, aby zoptymalizować czas.

Należy wziąć pod uwagę kilka czynników.

- **Ryzyko i bezpieczeństwo**

Zdrowie i bezpieczeństwo uczestników są najważniejsze. Ocena wszystkich zagrożeń w danej przestrzeni jest podstawą bezpieczeństwa. Zachęcamy do zapoznania się z dokumentem oceny ryzyka przygotowanym dla miejsca, w którym odbywają się warsztaty, ponieważ zapewnia on wgląd w zagrożenia zidentyfikowane przez ekspertów w tej konkretnej przestrzeni. Zrozumienie i zaangażowanie w ten proces ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

Zagrożenie dla osób to nieodłączna właściwość lub cecha danego przedmiotu (narzędzia, substancji, metody pracy), która może potencjalnie wyrządzić szkodę. Z drugiej strony, **ryzyko** dla ludzi to prawdopodobieństwo, że zostaną oni poszkodowani w określonych warunkach użytkowania lub narażenia. Młotek może wyrządzić szkodę. Dlatego stanowi on zagrożenie, nawet jeśli jest przechowywany w pudełku. Jeśli zostanie pozostawiony na drabinie, z której z jakiegokolwiek powodu może spaść lub zostanie pozostawiony na ziemi w słabo oświetlonym przejściu, młotek sam

w sobie stanowi zagrożenie. **Aby istniało ryzyko, osoba musi być narażona na niebezpieczeństwo.**

Zachowanie może naprawdę zminimalizować ryzyko. Jednym z podstawowych czynników decydujących o bezpieczeństwie danego miejsca jest zachowanie osób, które w nim przebywają.

Dla ułatwienia proponujemy krótką listę, na którą warto zwrócić uwagę:

- **Zagrożenia strukturalne**, takie jak pęknięcia, uszkodzenia, złamania i anomalie, należy zgłaszać natychmiast po ich zaobserwowaniu. Mogą one wystąpić w podłogach, ścianach, sufitach, dachach, schodach, balustradach, drzwiach, oknach, ogrodzeniach i ogólnie w konstrukcjach.
- Zagrożenia wynikające **z instalacji elektrycznych** są trudne do wykrycia wizualnie. Częste przerwy w dostawie prądu, nawet w wyniku podłączenia urządzenia gospodarstwa domowego (przeskakiwanie licznika), wahania napięcia (obniżanie i podwyższanie ilości światła emitowanego przez lampy), obecność gołych przewodów, odłączenie, nawet częściowe, opraw oświetleniowych wskazują na potrzebę natychmiastowej interwencji. Ponadto nie wolno podłączać wielu gniazd i redukcji, ponieważ mogą one pochłaniać więcej energii niż pozwala na to przewód, a tym samym powodować stopienie i jego konsekwencje (zwarcie, pożar). Nie wolno podłączać urządzeń o absorpcji większej niż dopuszczalna przez przewód używany w systemie. Należy upewnić się, że gniazda są zawsze nienaruszone, a przewody zagłębione. Nie zezwalaj uczestnikom na wkładanie wtyczek do gniazdek lub inny bezpośredni kontakt z materiałami elektrycznymi.
- **Drogi ewakuacyjne**, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz budynku, muszą być zawsze całkowicie wolne. Znajomość lokalizacji wyjść awaryjnych jest niezbędna do szybkiej interwencji w sytuacji awaryjnej.

Mikroklimat jest podstawowym czynnikiem wpływającym na zdrowie środowiska pracy, a tym samym na produktywność obu uczestników. Odpowiedni mikroklimat zapobiega wysiękom, a w konsekwencji utracie wody i soli mineralnych, bólom głowy, zmianom ciśnienia krwi, drażliwości itp.

- **Prawidłowe oświetlenie** jest podstawowym elementem pozwalającym uniknąć wypadków i chronić zdrowie uczestników. Światło musi być wystarczające w zależności od wykonywanej czynności i nie może powodować oślepienia żadnego elementu, zwłaszcza na powierzchni roboczej i/lub do czytania.
- **W przestrzeniach** zewnętrznych występuje wiele zagrożeń. Obejmują one nawierzchnie, ogrodzenia, przeszkody naturalne i nienaturalne, wyposażenie terenów zielonych, obecność obcych materiałów, w tym pozostawione otwarte bramy i ich rodzaj, a także brak miejsc do gromadzenia się ludzi w nagłych wypadkach. Nie jest łatwo przewidzieć je wszystkie, ale zazwyczaj są one łatwo widoczne podczas inspekcji. Dobrym pomysłem jest zatem wcześniejsze obejrzenie terenu i zwrócenie na nie szczególnej uwagi; zachowanie uczestników może nasilić ukryte zagrożenia.
- Kolejnym kluczowym aspektem są **meble**, które muszą spełniać normy i posiadać odpowiednie certyfikaty. Jednak obecność niecertyfikowanych lub uszkodzonych mebli, takich jak drzwi, okna, grzejniki i słupy o ostrych krawędziach, może stanowić poważne zagrożenie.
- **Należy pamiętać, że zachowanie jest główną przyczyną ryzyka.** Dlatego tak ważne jest, aby wpłynąć na uczestników, aby przyjęli odpowiednie zachowanie na wszystkich etapach proponowanej aktywności. Jest to najskuteczniejszy sposób zapobiegania wypadkom i incydentom.

Inne przydatne czynniki zabezpieczające przestrzeń roboczą

- **Wolność wypowiedzi i włączenie społeczne**

Po upewnieniu się, że żadne czynniki nie narażają uczestników na ryzyko, postaraj się stworzyć komfortowe środowisko, w którym uczestnicy będą mogli swobodnie wyrażać siebie i popełniać błędy. Popełnianie błędów oznacza eksperymentowanie; eksperymentowanie jest najlepszym możliwym poligonem do rozwijania kreatywności i prawdziwie innowacyjnych pomysłów. Swobodna rozmowa bez poczucia osądzania prowadzi do spokojnej eksploracji możliwości, nawet tych pozornie absurdalnych, co może być istotnym bodźcem do oceny alternatyw, ryzyka i możliwości.

Niezbędne jest stworzenie integracyjnego środowiska, które promuje włączenie każdego uczestnika.

Stworzenie integracyjnego środowiska uczenia się oznacza zapewnienie możliwości dla wszystkich, niezależnie od ich umiejętności, pochodzenia kulturowego lub społeczno-ekonomicznego. Takie podejście wymaga zbiorowego zaangażowania i szeregu konkretnych działań. Oto kilka dobrych praktyk:

- Docenianie różnorodności: uznawanie i docenianie różnorodności każdej młodej osoby, szanowanie jej umiejętności, pochodzenia i kontekstu.
- Dostosowanie do różnych umiejętności: oferowanie wsparcia i dostosowań edukacyjnych do różnych potrzeb uczestników, zarówno w zakresie uczenia się, jak i komunikacji.
- Promowanie integracji: angażowanie uczestników niepełnosprawnych we wspólne działania i doświadczenia, zachęcanie wszystkich do aktywnego uczestnictwa.
- Ustanowienie otwartej i stałej komunikacji w celu identyfikacji potrzeb uczniów i wspólnej pracy nad ich rozwojem.
- Stworzenie bezpiecznego środowiska: zapewnienie atmosfery szacunku i bezpieczeństwa, w której uczestnicy mogą swobodnie wyrażać swoje opinie bez obawy przed osądem.
- Promowanie fizycznej dostępności: zapewnienie, że środowisko jest dostępne dla wszystkich, na przykład poprzez podjazdy dla wózków inwalidzkich lub odpowiedni transport.

- **Wymiary przestrzeni**

Wielkość przestrzeni determinuje sukces warsztatów. Niezbędne jest zapewnienie uczestnikom możliwości wygodnego poruszania się, aby wspierać poczucie dynamiki i aktywnego zaangażowania. Przepelnione przestrzenie mogą negatywnie wpłynąć na doświadczenie. Zapewnij odpowiednią liczbę miejsc siedzących, aby uczestnicy mogli swobodnie się poruszać, promując pozytywną atmosferę sprzyjającą nauce i współpracy.

Dobrze zorganizowane miejsca siedzące sprawiają, że uczestnicy czują się zaangażowani i ograniczają rozpraszanie uwagi. Okrągłe siedzenia, strefy interaktywne i otwarte przestrzenie mogą zachęcać do komunikacji, przełamywać bariery hierarchiczne i umożliwiać każdemu wygodne wyrażanie swoich pomysłów.

- **Przestrzeń dla towarzyskości**

Dostępność stref relaksu sprzyja dialogowi, relacjom międzyludzkim i wymianie pomysłów. Przestrzenie te są nieocenione we wspieraniu spontanicznej kreatywności i burzy mózgów, pozwalając uczestnikom spotykać się, dzielić przemyśleniami, pogłębiać opinie i koncepcje oraz czuć siłę współpracy poza formalnymi sesjami.

CO SPRAWIA, ŻE DANA AKTYWNOŚĆ MA CHARAKTER INTEGRACYJNY?

Rozdział ten poświęcony jest promowaniu włączenia społecznego w pracy z młodzieżą. Odnosi się do kluczowych pytań na ten temat, zapewniając praktyczne porady i konkretne wskazówki dotyczące wdrażania technik i metod w praktyce lokalnych pracowników młodzieżowych. Jeśli jesteś pasjonatem inkluzji, zdecydowanie zalecamy przeczytanie podręcznika, który opracowaliśmy w ramach tego projektu.

Aby móc poruszać się w świecie integracji, musimy przede wszystkim odpowiedzieć na dwa podstawowe, ale ważne pytania:

- Co to znaczy być włączającym?
- Jakie są korzyści z działań integracyjnych w pracy z młodzieżą?

Integracja to nie tylko zasada; to podstawowe prawo człowieka. Chodzi o objęcie wszystkich, bez względu na rasę, płeć, niepełnosprawność, stan zdrowia lub inne potrzeby. Integracja jest potężną siłą, która zapewnia równy dostęp i możliwości, jednocześnie eliminując dyskryminację i nietolerancję poprzez usuwanie barier. Zasada ta ma potencjał do przekształcenia wszystkich obszarów życia publicznego, oferując pełną nadziei wizję bardziej integracyjnej przyszłości dla wszystkich.

Ten opis może wyjaśnić, dlaczego włączenie jest ważne w pracy z młodzieżą i innych obszarach. Mówiąc prościej, wspiera uczestnictwo wszystkich i zapewnia równe szanse.

Bardziej kompleksowo, działania włączające w pracy z młodzieżą oferują liczne korzyści, które pozytywnie wpływają na jednostki i społeczność. Działania te zwiększają umiejętności społeczne,

zachęcając do interakcji między rówieśnikami z różnych środowisk, wspierając komunikację, empatię i współpracę. Promują równość, ucząc młodzież szacunku i doceniania różnic w rasie, płci, umiejętnościach i innych cechach.

Uczestnictwo w działaniach integracyjnych zwiększa poczucie własnej wartości i pewności siebie, ponieważ młodzież czuje się akceptowana i doceniana za to, kim jest. Działania te zmniejszają również uprzedzenia i dyskryminację poprzez przełamywanie stereotypów oraz promowanie zrozumienia i akceptacji wśród różnych grup.

Zróżnicowane grupy oferują różne perspektywy, zwiększając umiejętności rozwiązywania problemów i kreatywność, ponieważ młodzież uczy się podchodzić do wyzwań z wielu perspektyw. Kontakt z różnymi punktami widzenia i doświadczeniami wzbogaca środowisko edukacyjne, sprawiając, że zajęcia są bardziej angażujące i pouczające.

Zajęcia integracyjne przygotowują młodzież do życia w zróżnicowanym społeczeństwie, wyposażając ją w umiejętności pozwalające na rozwój w środowisku wielokulturowym. Sprzyjają rozwojowi osobistemu, wymagając od młodzieży wyjścia poza strefę komfortu i angażowania się w nowe pomysły i perspektywy.

Ponadto inkluzywność wzmacnia więzi społeczne poprzez wspieranie poczucia przynależności i wzajemnego wsparcia wśród uczestników. Zapewnia wszystkim młodym ludziom równy dostęp do zajęć, otwierając więcej możliwości rozwoju osobistego i zawodowego.

Ogólnie rzecz biorąc, działania integracyjne w pracy z młodzieżą tworzą wspierające i dynamiczne środowisko, które przynosi korzyści zarówno jednostkom, jak i całej społeczności.

Zrozumienie różnorodności wśród młodzieży

Różnorodność wśród młodzieży obejmuje szerokie spektrum cech, w tym pochodzenie kulturowe i religijne, płeć i orientację seksualną, status społeczno-ekonomiczny, zdolności fizyczne i style uczenia się. Rozpoznanie i docenienie tych różnic ma kluczowe znaczenie dla tworzenia środowisk integracyjnych w pracy z młodzieżą.

Metody edukacji pozaformalnej, która jest podstawą pracy z młodzieżą, dobrze wspierają integrację, ale różnorodne grupy często napotykać wyjątkowe wyzwania w środowiskach pozaformalnych.

Nieporozumienia kulturowe mogą prowadzić do konfliktów lub poczucia wykluczenia. Różnice społeczno-ekonomiczne mogą ograniczać uczestnictwo niektórych młodych ludzi z powodu braku zasobów. Bariery fizyczne mogą utrudniać zaangażowanie młodzieży niepełnosprawnej, a uniwersalne podejście do nauki może sprawić, że niektórzy młodzi ludzie będą mieli trudności z zaangażowaniem się.

Dlatego tak ważne jest zwrócenie szczególnej uwagi na integrację w edukacji pozaformalnej.

Ogólnie rzecz biorąc, możemy powiedzieć, że kluczem jest empatia i zrozumienie.

Prowadzący mogą zająć się konkretnymi potrzebami i wyzwaniami każdej osoby, wspierając środowisko, w którym młodzież czuje się widziana i słyszana. Empatia pozwala na głębsze połączenia i zmniejsza prawdopodobieństwo nieporozumień.

Ale co sprawia, że działalność pozaformalna ma charakter integracyjny?

Zasady włączających działań pozaformalnych

Przestrzeganie kilku kluczowych zasad – dostępności, zaangażowania, zdolności adaptacyjnych oraz używania włączającego języka i zachowań – ma zasadnicze znaczenie dla tworzenia prawdziwie włączających działań w zakresie edukacji pozaformalnej. Zasady te zapewniają, że wszyscy uczestnicy czują się mile widziani i mogą w pełni uczestniczyć, niezależnie od ich pochodzenia lub umiejętności.

Dostępność: Zapewnienie dostępności fizycznej i informacyjnej ma fundamentalne znaczenie.

Dostępność fizyczna oznacza, że lokalizacja i obiekty są dostępne dla wszystkich, w tym osób niepełnosprawnych. Może to obejmować zapewnienie podjazdów, dostępnych toalet lub zapewnienie, że przestrzeń aktywności jest łatwa w nawigacji dla wszystkich. Dostępność informacyjna zapewnia, że wszystkie materiały i instrukcje są dostępne w formatach, które każdy może zrozumieć i wykorzystać, takich jak alfabet Braille'a, duży druk, łatwy i inkluzywny język lub tłumaczenia dla osób niebędących rodzimymi użytkownikami języka.

Zaangażowanie: Skuteczne strategie angażowania różnorodnych uczniów mają kluczowe znaczenie dla działań włączających. Wiąże się to z rozpoznaniem różnych sposobów uczenia się i uczestnictwa poszczególnych osób oraz włączeniem różnych metod, aby zaspokoić te różnice. Interaktywne i partycypacyjne metody, takie jak dyskusje grupowe, zajęcia praktyczne i zasoby multimedialne, mogą pomóc zaangażować młodzież o różnych preferencjach i stylach uczenia się.

Zdolność adaptacji: Elastyczność w planowaniu i realizacji działań jest kluczem do inkluzywności. Oznacza to gotowość do dostosowania planów w oparciu o potrzeby i informacje zwrotne od uczestników. Dostosowanie działań, aby były bardziej włączające, może obejmować:

- Modyfikowanie zasad.
- Zapewnienie alternatywnych sposobów wykonywania zadań.
- Oferowanie dodatkowego wsparcia tym, którzy go potrzebują.

Zdolność do dostosowywania działań zapewnia, że każdy może w nich uczestniczyć w znaczący sposób.

Język i zachowanie sprzyjające włączeniu społecznemu: Używanie inkluzywnego języka i zachowania nadaje pełen szacunku i przyjazny ton. Obejmuje to unikanie założeń dotyczących pochodzenia, umiejętności lub doświadczeń uczestników oraz używanie języka, który jest pełen szacunku i uznaje różnorodność.

W praktyce:

- **Prowadzący powinni modelować zachowania** integracyjne.
Okazywanie szacunku wszystkim uczestnikom i zachęcanie do pozytywnej, wspierającej atmosfery.
- **Użyj przedimka w liczbie mnogiej.**
Na przykład nauczyciel musi zapoznać się z technikami grywalizacji – lepiej powiedzieć: Nauczyciele muszą zapoznać się z technikami grywalizacji.
- **Pomiń słowo o określonej płci.**
Przykład: Nauczyciel musi zaprojektować swój program nauczania przed włączeniem technik grywalizacji – lepiej powiedzieć:

Program szkolny musi zostać przeprojektowany przed włączeniem technik grywalizacji.

- **Używaj strony biernej (w niektórych sytuacjach), aby uniknąć wskazywania na płeć.**

Przykład: Nauczyciel musi zwracać szczególną uwagę na przygotowywane materiały, aby były one włączające - lepiej powiedzieć: "Należy zwracać szczególną uwagę na przygotowywane materiały, aby były one włączające".

Jeśli chcesz zagłębić się w zasady języka inkluzywnego, zalecamy zapoznanie się z "Wytycznymi dotyczącymi języka inkluzywnego ze względu na płeć w języku angielskim" Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Projektowanie działań integracyjnych

Tworzenie działań włączających wymaga starannego planowania, aby zapewnić pełne zaangażowanie wszystkich uczestników. Obejmuje to ocenę potrzeb uczestników, odpowiednie planowanie działań i wdrażanie strategii włączających.

Ocena potrzeb

Zbieraj informacje o uczestnikach za pomocą ankiet, wywiadów lub nieformalnych rozmów, aby poznać ich pochodzenie, umiejętności, zainteresowania i konkretne potrzeby. Stworzenie bezpiecznego i otwartego środowiska jest niezbędne, aby uczestnicy mogli podzielić się swoimi potrzebami. Elastyczność jest niezbędna, ponieważ nieoczekiwane potrzeby mogą pojawić się pomimo wstępnych ankiet lub wywiadów. Słuchaj uważnie i bądź gotowy do adaptacji.

Planowanie

Projektuj działania, które zaspokajają różnorodne potrzeby, wyznaczając jasne, integracyjne cele. Rozważ czynniki takie jak dostępność fizyczna, style uczenia się i znaczenie kulturowe. Stosuj różne metody angażowania, takie jak podejście wizualne, słuchowe i kinestetyczne. Upewnij się, że materiały i instrukcje są dostępne i zapewnij elastyczność w planach, aby w razie potrzeby je

dostosować. Więcej szczegółów na temat dostosowywania działań można znaleźć w następnym rozdziale.

Wdrożenie

Realizuj działania z dbałością o szczegóły i szybkością reakcji. Zaczynij od przyjaznego, integracyjnego tonu i jasno komunikuj cel aktywności. Bądź spostrzegawczy i wprowadzaj zmiany w czasie rzeczywistym, aby uwzględnić wszystkich. Wspieraj interakcję, używaj inkluzywnego języka i zachowania oraz udzielaj pomocy bez wyróżniania poszczególnych osób.

Pamiętaj, że jest to proces uczenia się nawet dla doświadczonych profesjonalistów. Aby wspierać swój rozwój, zalecamy zbieranie informacji zwrotnych od uczestników, abyś mógł wdrożyć ich pomysły i spostrzeżenia w swojej praktyce, zapewniając stały rozwój jako profesjonalisty.

Referencje:

- CESIE. (2019, 15 listopada). *Włączające praktyki i podejścia w pracy z młodzieżą - CESIE ETS*. CESIE ETS - Świat jest tylko jednym stworzeniem. <https://cesie.org/en/studies/inclusive-youth-work-practices-and-approaches/>
- Wytyczne dotyczące środowiska uwzględniającego płeć w środowiskach młodzieżowych. (2024). W Narodowej Agencji ds. Młodzieży, *Narodowa Agencja ds. Młodzieży*. <https://nya.org.uk/wp-content/uploads/2024/04/Gender-Inclusive-Environment-in-Youth-Settings.pdf>
- Hudson, K. (2022, 16 października). *Co oznacza inkluzja?* Inclusion. <https://www.inclusion.me.uk/news/what-does-inclusion-mean>
- Włączenie i różnorodność* / Europejskie Forum Młodzieży. (n.d.). Europejskie Forum Młodzieży. <https://www.youthforum.org/topics/inclusion-and-diversity>
- Jagoo, K. (2024, 16 marca). *Czym jest włączenie?* Verywell Mind. <https://www.verywellmind.com/what-is-inclusion-5076061>
- Krajowa Rada Młodzieży Irlandii. (2020, 18 grudnia). *Czym jest włączająca praca z młodzieżą? - Krajowa Rada Młodzieży Irlandii*. <https://www.youth.ie/articles/what-is-inclusive-youth-work/>
- Krajowa Rada Młodzieży Irlandii. (2022, 23 marca). *8 kroków do włączającej pracy z młodzieżą - uruchomiono nowy zasób!* - Krajowa Rada Młodzieży Irlandii. <https://www.youth.ie/articles/inclusive-youth-work-in-8-steps-resource-launched/>
- Pollithy, C., Cojocari, D., Siemasz, K., Kalantaridis, K., Chatzimichail, P., Moulana, P., Farren, R., Rowies, T., Molay, V., & Europejskie Forum Młodzieży. (2018). Wytyczne dotyczące różnorodności i integracji. In I. Davidovska & N. Paddison (Eds.), *Europejskie Forum Młodzieży*. Europejskie

Forum Młodzieży.

<https://www.youthforum.org/files/Diversity20and20inclusion20guidelines.pdf>

W KIERUNKU WŁĄCZAJĄCYCH POLITYK I PRAKTYK W PRACY Z MŁODZIEŻĄ. (2020). W *KIERUNKU*

WŁĄCZAJĄCYCH POLITYK I PRAKTYK W PRACY Z MŁODZIEŻĄ [Raport].

<https://www.inclusive-youth->

[work.eu/_files/ugd/a7bcb4_e197bc547b88471fa006d5632ec3c8c7.pdf](https://www.inclusive-youth-work.eu/_files/ugd/a7bcb4_e197bc547b88471fa006d5632ec3c8c7.pdf)

Organizacja Narodów Zjednoczonych. (n.d.). *UNITED NATIONS Język uwzględniający płeć.*

<https://www.un.org/en/gender-inclusive-language/guidelines.shtml>

JAK DOSTOSOWAĆ DZIAŁANIA?

Dostosowanie działań ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia ich przydatności i skuteczności dla różnych grup, takich jak młodzi ludzie. Dostosowując działania do konkretnych potrzeb, zainteresowań i kontekstów uczestników, zwiększamy zaangażowanie i efekty uczenia się. Adaptacja pozwala na włączenie różnych stylów uczenia się i potrzeb w zakresie dostępności, promuje wrażliwość kulturową i maksymalizuje uczestnictwo. Takie podejście zapewnia, że działania są nie tylko włączające i angażujące, ale także dostosowane do określonych celów edukacyjnych, ostatecznie poprawiając ogólną skuteczność i wpływ działań pozaformalnych.

Jak zacząć

Posiadanie odpowiednich informacji jest niezbędne przy dostosowywaniu działań lub warsztatów. Aby wybrać i dostosować działania lub narzędzia do różnych kontekstów i potrzeb, należy odpowiedzieć na kilka kluczowych pytań. Niektóre z nich można określić, podczas gdy inne wymagają wkładu ze strony grupy docelowej. Niezależnie od tego, wszystkie powinny uwzględniać potrzeby grupy docelowej. Najskuteczniejszym podejściem jest rozpoczęcie od analizy potrzeb. Do skutecznej analizy potrzeb potrzebny jest przynajmniej punkt wyjścia, taki jak temat, hipoteza, pytanie, cel lub grupa docelowa. Na przykład, możesz chcieć zbadać, co interesuje młodych ludzi w wieku 18-20 lat. Wykorzystując to jako podstawę, możesz zadać właściwe pytania, aby upewnić się, że analiza potrzeb jest skutecznie dostosowana do Twojej pracy. Aby zidentyfikować ten punkt wyjścia, ważne jest również, aby słuchać społeczności i jej przedstawicieli, dążąc do rezultatu, który jest naprawdę wartościowy i powszechnie akceptowany. Projekt staje się znacznie bardziej skuteczny, gdy buduje się sieci wspierające i rozwijające go na wszystkich etapach, od projektu do wdrożenia.

Czym jest analiza potrzeb i dlaczego jest ważna?

Analiza potrzeb to systematyczny proces wykorzystywany do identyfikacji i oceny wymagań i luk w określonej grupie lub organizacji. W kontekście pracy z młodzieżą analiza potrzeb pomaga w zrozumieniu obecnej sytuacji, wyzwań stojących przed osobami pracującymi z młodzieżą i młodymi ludźmi oraz zasobów wymaganych do sprostania tym wyzwaniom. Proces ten jest niezbędny, ponieważ zapewnia, że zaprojektowane działania pozaformalne są odpowiednie, ukierunkowane i

skuteczne. Przeprowadzając dokładną analizę potrzeb, można zebrać kluczowe informacje, które kierują rozwojem działań, zapewniając, że spełniają one rzeczywiste potrzeby grupy docelowej. Zwiększa to ogólny wpływ i sukces programu.

Jak zdefiniować grupę docelową?

Zdefiniowanie grupy docelowej jest kluczowym krokiem w projektowaniu skutecznych działań pozaformalnych. Dla osób pracujących z młodzieżą wiąże się to ze zrozumieniem ich specyficznych cech, potrzeb i kontekstów. Aby lepiej poznać swoją grupę docelową, powinieneś mieć następujące informacje:

- **Informacje demograficzne:** Zbierz podstawowe informacje, takie jak wiek, płeć, wykształcenie i doświadczenie zawodowe.
- **Potrzeby i zainteresowania:** Określenie konkretnych potrzeb i zainteresowań młodych ludzi. Można to osiągnąć za pomocą ankiet, wywiadów lub grup fokusowych.
- **Wyzwania i bariery:** Zrozumienie wyzwań, przed którymi stoją w swoim życiu i wszelkich barier utrudniających uczestnictwo w programie.
- **Preferencje dotyczące uczenia się:** Rozważ preferowane style i metody uczenia się grupy docelowej, aby upewnić się, że działania są angażujące i skuteczne.
- **Kontekst i środowisko:** Uwzględnienie kontekstu kulturowego, społecznego i organizacyjnego, w którym działają młodzi ludzie.

Jak wyznaczyć cele SMART

W oparciu o analizę potrzeb, musisz ustalić swoje cele i zadania edukacyjne, które poprowadzą Cię jak pochodnia na Twojej ścieżce.

Ustalanie celów przy użyciu kryteriów SMART zapewnia, że są one jasne i osiągalne. SMART to skrót od Specific, Measurable, Achievable, Relevant i Time-bound.

- **Konkretne:** Cele powinny być jasne i konkretne, nie pozostawiając miejsca na dwuznaczności. Na przykład, zamiast mówić "poprawić wiedzę obywatelską", konkretnym celem byłoby "zwiększenie zrozumienia struktur i funkcji samorządu lokalnego".

- **Mierzalne:** Kluczowe jest posiadanie kryteriów pomiaru postępów. Na przykład "zwiększenie świadomości na temat praw wyborczych wśród 70% uczestników poprzez interaktywne warsztaty".
- **Osiągalne:** Biorąc pod uwagę dostępne zasoby i czas, cele powinny być realistyczne i osiągalne. Wyznaczanie zbyt ambitnych celów może prowadzić do frustracji i demotywacji. Na przykład dążenie do "zorganizowania trzech wydarzeń angażujących społeczność w ciągu najbliższych dwóch miesięcy" jest realistyczne i wykonalne.
- **Istotne:** Cele powinny być zgodne z szerszymi celami programu i odpowiadać potrzebom osób pracujących z młodzieżą. Na przykład "rozwijanie umiejętności przywódczych u młodzieży w celu wspierania uczestnictwa w społeczności", co bezpośrednio wspiera cel wzmocnienia pozycji młodzieży, aby stała się aktywnymi obywatelami.
- **Określony w czasie:** Powinien istnieć jasny harmonogram osiągnięcia celu, na przykład "w ciągu sześciu miesięcy". Na przykład "wdrożyć kampanię w mediach społecznościowych na temat obowiązków obywatelskich, docierając do 500 młodych ludzi w ciągu sześciu miesięcy".

Cele pedagogiczne: dlaczego są ważne i jak je ustalać?

Cele pedagogiczne to konkretne, wymierne wyniki, które osoby pracujące z młodzieżą chcą osiągnąć poprzez swoje działania. Cele te mają kluczowe znaczenie, ponieważ zapewniają wyraźne ukierunkowanie zarówno dla osób pracujących z młodzieżą, jak i uczestników, zapewniając, że wszystkie wysiłki są ukierunkowane na osiągnięcie wymiernych efektów uczenia się.

Określenie celów pedagogicznych:

1. **Zidentyfikuj pożądane wyniki:** Określ, co uczestnicy powinni wiedzieć, rozumieć lub być w stanie zrobić po zakończeniu ćwiczenia.
2. **Zapewnienie zgodności z celami:** Cele powinny bezpośrednio wspierać ogólne cele programu.
3. **Niech będą konkretne i mierzalne:** Jasno określ, jak wygląda sukces i jak będzie on mierzony. Na przykład: "Uczestnicy będą w stanie wyjaśnić proces głosowania w wyborach lokalnych i zidentyfikować trzy sposoby zaangażowania się w pracę społeczną".

4. **Weź pod uwagę punkt startowy uczniów:** Weź pod uwagę obecne umiejętności i wiedzę młodych ludzi, aby wyznaczyć realistyczne i osiągalne cele.
5. **Przeгляд i zmiana:** Nieustannie oceniaj adekwatność i skuteczność celów, w razie potrzeby wprowadzając poprawki w oparciu o informacje zwrotne i obserwacje.

Dostosowywanie działań i narzędzi

Przygotowanie warsztatu lub aktywności wymaga przemyślanego rozważenia kilku kluczowych czynników, aby zapewnić jego sukces i znaczenie dla uczestników, jak już wspomniano w tym rozdziale.

Ponadto pomocne będzie uwzględnienie innych praktycznych aspektów przy wyborze lub dostosowywaniu działań i narzędzi do warsztatów. Wybór działań, które są zgodne z uczestnikami, miejscem, celami i tematem, aby zwiększyć zaangażowanie w naukę, jest głównym celem i dostosowanie ich do potrzeb i praktycznych aspektów.

Może to brzmieć prosto, a jednocześnie skomplikowanie. Przyjrzyjmy się temu bliżej, aby lepiej zrozumieć, co to oznacza w praktyce.

Rozważ następujące praktyczne czynniki, aby zapewnić zgodność z potrzebami, celami i celami edukacyjnymi:

Grupa wiekowa

Zrozumienie młodych ludzi w wieku 13–30 lat, zgodnie z definicją UE, oznacza docenienie ich różnych etapów rozwoju i tego, co ich interesuje. Wiek ten waha się od wczesnych nastolatków stojących w obliczu kryzysów tożsamości i dynamiki społecznej do młodych dorosłych poruszających się po ścieżkach kariery i zaangażowania społecznego. W pracy z młodzieżą działania powinny rosnać wraz z nimi – od budowania podstawowych umiejętności, takich jak praca zespołowa i podejmowanie decyzji dla nastolatków, po doskonalenie umiejętności przywódczych i zaangażowania obywatelskiego po dwudziestce.

Dostosowanie działań do ich zainteresowań – niezależnie od tego, czy chodzi o odkrywanie osobistych pasji, kwestii społecznych czy aspiracji zawodowych – zapewnia, że pozostają zaangażowani i znajdują znaczenie w edukacji obywatelskiej.

Na przykład, nastolatki mogą cieszyć się ćwiczeniami polegającymi na odgrywaniu ról w celu radzenia sobie z presją rówieśników, podczas gdy młodzi dorośli mogą rozwijać się w projektach podejmujących rzeczywiste wyzwania, którymi się pasjonują.

Ważne jest również, aby pamiętać, że każda grupa, sytuacja i osoba jest wyjątkowa, a wiek jest czasem tylko liczbą. Elastyczność w podejściu pozwala na dostosowanie działań do różnych osobowości, preferencji i etapów rozwoju, wspierając integracyjne i wpływowe doświadczenia edukacyjne, które umożliwiają młodym ludziom pozytywne kształtowanie ich społeczności.

Liczba uczestników

Dostosowanie aktywności do wielkości grupy jest ważne dla utrzymania zaangażowania wszystkich uczestników. Mniejsze grupy pozwalają na głębsze dyskusje i osobiste kontakty, idealne do skupiania się na konkretnych tematach. Większe grupy korzystają z ustrukturyzowanych działań, takich jak debaty lub projekty, zapewniając, że każdy może skutecznie uczestniczyć i wносить swój wkład.

Dostosowanie działań do wielkości grupy zapewnia pozytywne doświadczenie edukacyjne, w którym wszyscy uczestnicy mogą aktywnie angażować się i uczyć od siebie nawzajem. Pamiętaj, że zawsze możesz podzielić dużą grupę na mniejsze, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Poziom zaangażowania i wiedzy

Podczas projektowania warsztatów kluczowe jest dostosowanie działań do poziomu zaangażowania i wiedzy uczestników. Niezależnie od tego, czy są to nowicjusze, wieloletni wolontariusze czy członkowie młodzieżowych rad miejskich, podejście powinno się różnić w zależności od ich doświadczenia.

Skoncentruj się na działaniach, które umożliwią nowicjuszom aktywne uczestnictwo i budowanie pewności siebie, jednocześnie zapewniając, że dłużej wolontariusze będą mieli możliwość realizacji bardziej zaawansowanych projektów lub pełnienia ról przywódczych w ramach działań

grupowych. Członkowie młodzieżowych rad miejskich wnoszą cenną wiedzę i doświadczenie do warsztatów, dzięki czemu są idealnymi uczestnikami dyskusji na temat kształtowania polityki, projektów wpływu na społeczność lub sesji planowania strategicznego, które wykorzystują ich doświadczenie.

W rzeczywistości grupy rzadko są jednorodne. Dlatego ważne jest, aby zwracać uwagę na różnorodne potrzeby i znaleźć integracyjne sposoby, aby służyć im razem. W praktyce nie oznacza to, że trzeba je dzielić na podstawie poziomu uczestnictwa; posiadanie grup mieszanych może być również korzystne dzięki uczeniu się od siebie nawzajem. Jako osoba pracująca z młodzieżą lub moderator musisz upewnić się, że wszystkie głosy są słyszane, a różnorodne potrzeby są zaspokajane.

Dynamika grupy

Zrozumienie dynamiki grupy podczas warsztatów wiąże się z praktycznymi rozważaniami opartymi na znajomości uczestników i ich wspólnych celach. Jeśli uczestnicy nie znają się, rozpoczęcie od przełamania lodów i działań integracyjnych jest niezbędne do nawiązania relacji i wspierania atmosfery wsparcia. Działania te mogą pomóc przełamać lody i zbudować zaufanie wśród osób, które mogą spotkać się po raz pierwszy.

Jeśli uczestnicy znają się już z poprzednich interakcji lub współpracy, krótszy icebreaker lub ćwiczenie budowania zespołu może wystarczyć do ponownego nawiązania kontaktów i odświeżenia dynamiki grupy. W takich przypadkach można szybko skupić się na omawianiu wspólnych zainteresowań lub na wspólnych zadaniach związanych ze znanym celem, który wszyscy dobrze rozumieją.

Charakter rozmowy różni się również w zależności od tego, czy uczestnicy badają swoje zainteresowania po raz pierwszy, czy już pracują razem nad wspólnym celem. Podczas pracy nad wspólnym celem dyskusje mogą być bardziej skoncentrowane na planowaniu, rozwiązywaniu problemów i indywidualnych mocnych stronach, aby osiągnąć wspólny sukces.

To praktyczne podejście zapewnia, że warsztaty nie tylko spełniają swoje cele edukacyjne, ale także kultywują pozytywną i produktywną dynamikę grupy sprzyjającą znaczącej współpracy i nauce.

Ramy czasowe

Planowanie działań w wyznaczonych ramach czasowych jest kluczem do sprawnego i skutecznego przeprowadzenia warsztatów. Oznacza to wybór działań, które wygodnie mieszczą się w harmonogramie, bez poczucia pośpiechu. Sekwencjonowanie ich w logicznej kolejności sprawia, że wszyscy są zaangażowani od początku do końca. Elastyczność harmonogramu pozwala na przerwy, aby wszyscy byli odświeżeni i skoncentrowani. Monitorowanie tempa zapewnia, że każdej aktywności poświęcana jest wystarczająca uwaga, przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z ogólnym planem. Takie podejście pomaga tworzyć angażujące i produktywne warsztaty, w których każdy może się uczyć i w pełni uczestniczyć.

Jeśli na początku nie masz pewności, jak planować, pamiętaj, że umiejętności zarządzania czasem rozwijają się z czasem. Początkujący mogą uznać za korzystne zaplanowanie większej liczby aktywności niż jest to początkowo potrzebne. Takie podejście zapewnia elastyczność w dostosowywaniu i usuwaniu działań w razie potrzeby, zapobiegając konieczności dodawania ich w ostatniej chwili.

Miejsce

Warsztaty online: W przypadku sesji wirtualnych wybierz działania, które płynnie współpracują z połączeniami wideo. Korzystaj z funkcji, takich jak chatroomy i ankiety, aby zachować interaktywność. Uporządkuj wcześniej wszelkie kwestie techniczne, aby wszyscy byli zaangażowani.

Warsztaty offline: W przypadku warsztatów fizycznych, należy zastanowić się nad układem pomieszczenia i potrzebnym sprzętem. Nie zapomnij o dostępności.

Wybór idealnego miejsca: Wybierając miejsce, weź pod uwagę konkretne potrzeby związane z planem warsztatów. W przypadku sesji online, upewnij się, że platforma wspiera Twoje działania i że uczestnicy mają do niej łatwy dostęp. W przypadku fizycznych lokalizacji należy ocenić przestrzeń, dostępność sprzętu i komfort, aby stworzyć środowisko sprzyjające nauce i współpracy. Przemyślany wybór miejsca gwarantuje, że warsztaty przebiegną sprawnie i skutecznie spełnią swoje cele, niezależnie od otoczenia.

Specjalne potrzeby

Dostosowanie do potrzeb uczestników ze specyficznymi zaburzeniami uczenia się lub niepełnosprawnościami ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia inkluzywności i dostępności warsztatów. Aspekt ten obejmuje zrozumienie i zaspokojenie indywidualnych potrzeb w celu stworzenia wspierającego i przyjaznego środowiska, w którym każdy może w pełni uczestniczyć i czerpać korzyści z doświadczenia.

Zrozumienie potrzeb: Zacznij od zapoznania się z konkretnymi wyzwaniami i wymaganiami uczestników z zaburzeniami uczenia się lub niepełnosprawnościami. Może to obejmować zaburzenia poznawcze, sensoryczne, fizyczne lub neurorozwojowe, takie jak dysleksja, ADHD, zaburzenia ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawność ruchowa.

Dostosowywanie działań: Modyfikacja działań w celu zapewnienia ich dostępności dla wszystkich uczestników. Zapewnij alternatywne formaty materiałów (np. kopie cyfrowe, duży druk), użyj pomocy wizualnych lub zaoferuj technologie wspomagające w razie potrzeby. Jasne i zwarte instrukcje, wraz z elastycznością w zakresie wymagań dotyczących uczestnictwa, mogą również wspierać integrację.

Tworzenie wspierającego środowiska: Promowanie kultury szacunku i zrozumienia wśród wszystkich uczestników. Zachęcanie do otwartej komunikacji na temat potrzeb i preferencji dotyczących zakwaterowania. Rozwiązywanie wszelkich problemów związanych z fizyczną dostępnością w miejscu wydarzenia, takich jak dostęp dla wózków inwalidzkich, rozmieszczenie miejsc siedzących i oświetlenie.

Zindywidualizowane wsparcie: Oferowanie zindywidualizowanego wsparcia w oparciu o konkretne potrzeby uczestników. Może to obejmować zapewnienie dodatkowego czasu na wykonanie zadań, oferowanie przerw w razie potrzeby lub pomocy rówieśniczej.

Szkolenie i świadomość: Upewnij się, że prowadzący warsztaty i personel są przeszkoleni w zakresie świadomości niepełnosprawności i praktyk włączających. Obejmuje to rozpoznawanie różnorodnych potrzeb i reagowanie na nie z wyczuciem, proaktywne usuwanie barier utrudniających uczestnictwo oraz promowanie dostępnych zasobów i udogodnień.

Dostosowanie do potrzeb, celów i celów edukacyjnych

Upewnij się, że każde działanie w ramach warsztatu bezpośrednio przyczynia się do osiągnięcia jego celów. Zaczynij od zrozumienia, czego potrzebują uczestnicy i czego chcą się nauczyć. Ustal jasne, osiągalne cele i podziel je na konkretne cele edukacyjne. Wybierz działania, które są angażujące i istotne dla tych celów, takie jak odgrywanie ról lub dyskusje grupowe. Nieustannie oceniaj i dostosowuj działania, aby upewnić się, że pomagają one uczestnikom w osiągnięciu celów edukacyjnych. Takie podejście zapewnia, że warsztaty są skoncentrowane, skuteczne i znaczące dla wszystkich zaangażowanych.

Elastyczność

Elastyczność jest naprawdę ważna podczas warsztatów, ponieważ sytuacja może się nieoczekiwanie zmienić, a płynne dostosowanie się do niej ma kluczowe znaczenie. Niezależnie od tego, czy chodzi o poświęcenie większej ilości czasu na dyskusję, które idą dobrze, czy też dostosowanie działań na bieżąco, aby upewnić się, że wszyscy rozumieją, bycie elastycznym zapewnia płynność. Chodzi o znalezienie równowagi między trzymaniem się naszych głównych celów a byciem otwartym na to, czego uczestnicy potrzebują w danej chwili. Utrzymując otwartą komunikację i słuchając informacji zwrotnych, możemy dostosowywać rzeczy na bieżąco, aby upewnić się, że wszyscy czują się włączeni i czerpią jak najwięcej z warsztatów. Takie podejście sprawia, że całe doświadczenie jest bardziej angażujące i znaczące dla wszystkich zaangażowanych.

Koncentrując się na tych zasadach, osoby pracujące z młodzieżą mogą tworzyć angażujące i wpływowe doświadczenia edukacyjne, które wzmacniają młodych ludzi w ich rozwoju osobistym i zaangażowaniu obywatelskim.

WNIOSKI

Mamy nadzieję, że niniejszy przewodnik dostarczył cennych spostrzeżeń, praktycznych strategii i bogactwa zasobów inspirujących i wspierających pracę z młodymi ludźmi. Projekt EUtopia jest czymś więcej niż tylko zestawem działań; jest to wezwanie do działania dla osób pracujących z młodzieżą i nauczycieli, aby wykorzystać siłę wyobraźni i krytycznego myślenia do wspierania zaangażowania obywatelskiego. Badając koncepcje utopii i dystopii, możemy zachęcić młodych ludzi do wyobrażania sobie lepszej przyszłości, rozpoznawania wad społecznych i podejmowania znaczących kroków w kierunku tworzenia pozytywnych zmian w ich społecznościach.

Korzystając z narzędzi i wiedzy udostępnionych w tym przewodniku, zachęcamy do dalszego dostosowywania i rozwijania tych zasobów, aby dopasować je do unikalnych potrzeb swoich grup. Pamiętaj, że wpływ Twojej pracy wykracza poza same działania – polega na umożliwieniu młodym ludziom stania się proaktywnymi, świadomymi i współczującymi obywatelami.

Dziękujemy za zaangażowanie w rozwój młodzieży i aktywność obywatelską. Razem możemy zbudować jaśniejszą, bardziej integracyjną przyszłość. Szczęśliwego wdrożenia i niech Twoja podróż z EUtopią będzie pełna kreatywności, współpracy i transformujących doświadczeń. Koniecznie [odwiedź naszą stronę internetową](#), aby zapoznać się z dodatkowymi zasobami i być na bieżąco z naszymi najnowszymi inicjatywami.

